

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Skoleprogr.

TØNDER STATSSKOLE

1972

INDHOLD

Meddelelser til forældrene	3
Skolenævn og forældremøder	6
Skolens afgangsprøver 1971	7
Eleverne	8
Skolens lærere og fagfordeling	18
Af årets arbejde	23
Frivilligt arbejde	37
Bogordningen	37
Foreninger og skoleblad	38
Stipendier og bogpræmier	39
Af skolens dagbog	40
Karakterskala	43
Af skolens ordensregler	44

TØNDER STATSSKOLE

Meddelelser
om skoleåret 1971-72

VED
HANS OTTO JENSEN

1972

TH. LAURSENS BOGTRYKKERI A-S - TØNDER

Rektors træffetid:

Hver skoledag kl. 13–14.

Desuden mandag den 19. juni kl. 13–14.

Rektors telefon:

Tønder 2 10 28, privat 2 29 49.

Lærerne kaldes på 2 18 21,

uden for skoletiden svarer pedellen på 2 18 21.

Meddelelser til forældrene

Tønder Statsskole har i indeværende år haft tosporet matematisk og enkeltsporet sproglig gymnasielinie. Efter den sidste ændring af gymnasieloven er skolens realafdeling nu under afvikling. Vi har derfor i det forløbne skoleår kun haft to 2. realklasser og en enkelt 3. real. Til gengæld er der oprettet to 1. HF-klasser.

Betingelserne for at blive optaget i 1. gymnasieklasse er:

1. at eleven med tilfredsstillende resultat har bestået oprykningsprøven fra 2. realklasse (subsidiært med tilfredsstillende resultat har bestået realeksamen).
2. at eleven er i besiddelse af en sådan modenhed og kundskabsfylde, at det kan forventes, at han/hun kan følge undervisningen i gymnasieafdelingen på tilfredsstillende måde og fuldføre undervisningen på normal tid. Dette må fremgå af en udtalelse, der afgives af elevens tidligere skole. Aspiranter til det sproglige gymnasium må dertil have bestået 2. reals latinprøve med mindst 6 som karakter.

For at en ansøger kan blive optaget i 1. HF-klasse stilles der krav om, at han er i besiddelse af flg. faglige forkundskaber:

I *matematik* kræves kundskaber som svarer til kravene ved den almindelige tekniske forberedelseseksamen eller den statskontrollerede prøve efter 2. real.

I *engelsk* og *tysk* kræves kundskaber svarende til kravene ved 10. klasses statskontrollerede prøve eller realeksamen.

I *fysik* kræves kundskaber svarende til kravene ved videt teknisk forberedelseseksamen eller realeksamen.

Mens ansøgning om optagelse i 1. gymnasieklasse sker gennem elevens hidtidige skole, må evt. HF-ansøgere henvende sig personligt på Tønder Statsskoles kontor.

I øvrigt sker tilmeldelse af nye elever, udmeldelse samt meddelelse om flytning ved skriftlig eller personlig henvendelse til skolens kontor.

Valgmuligheder

I 3. realklasse er matematik valgfrit fag; men de elever, der ikke har for store vanskeligheder med dette fag, bør medtage det for at få en mere anvendelig realeksamen; dette gælder i særdeleshed dem, der vil søge optagelse i gymnasiet, hvor der nu undervises i matematik på begge linier.

I 3. realklasse kan eleverne endvidere vælge mellem, om de ønsker at læse fransk (4 ugentlige timer), maskinskrivning (2 ugentlige timer) eller regnskabsføring (2 ugentlige timer). Mange principaler sætter pris på, at deres kontorelever har gennemgået et af de to sidstnævnte kurser. Fransk fordres ved ansættelse i post- og telegrafvæsenet og er ønskeligt ved ansættelse under toldvæsenet og statsbanerne.

I 1. gymnasieklasse kan eleverne vælge mellem en sproglig og en matematisk linie. Eleverne på den sidstnævnte linie skal dertil vælge, om de ønsker at læse engelsk eller tysk som andet fremmedsprog.

Ved overgangen til 2. gymnasieklasse vil den matematiske linie, når forholdene tillader det, og der er elever og lærere til det, kunne deles i en matematisk-fysisk, en naturfaglig og en samfundsfaglig gren. Den sproglige linie kan tilsvarende deles i en nysproglig, en klassisk sproglig, en musiksproglig og en samfundssproglig gren.

På Tønder Statsskole findes der i øjeblikket tre af disse grene: en matematisk-fysisk, en naturfaglig og en nysproglig.

Den matematisk-fysiske og den nysproglige gren svarer

ret nøje til den gamle gymnasieordnings matematiske og nysproglige linier. Den naturfaglige gren er derimod en nyskabelse, der for første gang blev oprettet her ved skolen i 1967.

Den afviger fra den matematisk-fysiske gren ved, at hovedvægten lægges på faget: *biologi* med *biokemi*, der indføres fra 2. g, samt ved, at faget *geografi* fortsætter op i 3. g, sådan som det fremgår af nedenstående skema over timefordelingen for de matematisk-naturvidenskabelige fag på de to grene:

	matematisk- fysisk gren		naturfaglig gren	
	2. g	3. g	2. g	3. g
Matematik	5	6	3	3
Fysik	3	5	2	2
Geografi	3	0	3	2
Biologi	0	3	3	7

Højere Forberedelseseksamen omfatter en række fag, der er fælles for alle. Disse fællesfag er: dansk, kristendoms-kundskab, historie, biologi, geografi, matematik, engelsk, tysk, samfundsfag, sang, formning og legemsøvelser.

Ved siden af fællesfagene skal den enkelte elev efter eget valg ud fra evner og interesser sammensætte et antal tilvalgsfag svarende til mindst 17 points. Tilvalgsfagene er enten visse af fællesfagene mere indgående behandlet eller andre fag.

De forskellige fag har følgende pointstal:
 udvidet biologi 8, udvidet matematik 10, udvidet 1. fremmedsprog 11, udvidet 2. fremmedsprog 6, udvidet samfundsfag 5, udvidet sang og musik 7, udvidet formning 7, udvidet legemsøvelser 7, 3. fremmedsprog (fransk) 11, fysik 12, kemi i forbindelse med valg af udvidet biologi eller fysik 7, kemi med forkursus i fysik 9, psykologi 4.

Skolenævn og forældremøder

Skolenævnets medlemmer (indtil udgangen af 1972) er pastor Arendt, Tønder, fru overlæge Jepsen, Tønder, forpagter Andreas Linnet, Møgeltønder, og radioforhandler E. Nissen, Sølsted, som forældrerepræsentanter (med flg. suppleanter: amtmandinde, fru Hårløv, Tønder, biblioteksassistent, fru Skjoldager, Tønder, dyrlæge Hersbøll, Jejsing, og husmand Hans Bork, Travsted), lektor O. Høyer og lektor K. Ejrnæs som lærerrepræsentanter og rektor som formand.

Der er i årets løb afholdt tre forældremøder. Den 4. november 1971 mødtes forældrene til 1. g's elever med lærerne. Rektor præsenterede lærerkollegiet og redegjorde for kravene til eleverne i skolens forskellige afdelinger, samt for de foreliggende valgmuligheder i gymnasiet.

Den 31. januar 1972 afholdt statsskolen et orienterende møde vedrørende reglerne for optagelse i 1. gymnasieklasse. Indbudte var ledere og lærere fra de afleverende skoler, samt gymnasieaspiranterne og deres forældre. Rektor gennemgik optagelsesproceduren efter gymnasieloven af 7. juni 1958 og den ministerielle bekendtgørelse af 15. december 1966 og redegjorde for liniedeling og grenvalg i »det nye gymnasium«, samt for de kriterier, der må lægges til grund ved udvælgelsen af elever til 1. gymnasieklasse.

Det årlige møde med hele skolens forældrekræds fandt sted den 28. februar 1972. Ca. 150 forældre var mødt og hørte studielektor G. Tolderlund-Hansen tale om »Autoritet og frihed«. Det meget inspirerende og aktuelle foredrag blev efterfulgt af en livlig debat, hvorefter lektor Ejrnæs aflagde regnskab for Statsskolens Hjælpefond. Sluttelig redegjorde rektor for de ændringer i skolens forhold, der var affødt af oprettelsen af HF-kurset og den samtidig påbegyndte afvikling af skolens realafdeling. Bl. a. omtaltes den formentlig forestående ombygning af visse af skolens faglokaler.

Skolens afgangsprøver 1971

Studentereksamen blev bestået af 42 elever:

Nysproglige: Bent Rudolph Arendt, Ingegerd Bogh, Anette Refslund Hansen, Birgit Hansen, Hansine Kirstine Jeppesen, Erling Jørgensen, Henrik Ridter Kromann, Inger Nissen, Line Riggelsen Nissen, Bent Norman Petersen, Inger Margrethe Petersen, Olav Petersen, Leo Rasmussen, Helene Hansen Struck, Mogens Nygaard Svane.

Matematikere (x): Peter Barfod, Ole Dons, Hans Endrup Jacobsen, Hanne Pallisgaard Jensen, Flemming Jørgensen, Inga Jørgensen, Erik Kløve, Lars Kristiansen, Erna Matthiesen, Andrea Møller, Kirsten Nielsen, Arne Ryge Petersen, Werner Petersen, Preben Dømggaard Sørensen, Jesper Toft.

Matematikere (y): Susanne Beier, Olav Bastian Christensen, Thue de Cros Dich, Philip Gottlieb, Marinus Jensen, Peter Jepsen, Leif Jessen, Finn Johannsen, Kjeld Utoft Kristensen, Henrik Ommen, Gunhild Pedersen, Lisbeth Reinau.

Realeksamen blev bestået af 21 elever:

Ann Birgit Andersen, Inge Boisen, Ernst Frendesen, Hanne Gram, Bo Hersbøll, Hans Jørgen Hybschmann, Eilif Haase, Inga C. W. Jensen, Inga Elisabeth Jensen, Kai Scheller Jensen, Gerda Jessen, Tove Kjeldsen, Peter Leo Larsen, Birte Madsen, Ann-Mari Petersen, Susanne Reinholdt, Peter Schmidt, Elke R. Schneider, Emmy Kuhr Thomsen, Ingrid Thostrup, Inge Berit Willumsen.

5 elever fra 3. real blev oprykket til gymnasiet.

Til oprykningsprøven fra 2. real indstilledes 41 elever. 16 elever blev oprykket til gymnasiet og 25 elever til 3. realklasse.

Beskikkede censorer i de skriftlige fag:

Dansk stil, studentereksamen: lektor Kai Krener, Holte, og lektor Georg Bendix, Roskilde. Realeksamen: undervisningsinspektør Per Iversen, Hørsholm. 2. real: lærer Anne Kathrine Nielsen, Asperup.

Engelsk stil, studentereksamen: adjunkt N. Gullberg-Hansen, Herlev, og adjunkt Henning Jørgensen, Års. Realeksamen: lærer Mogens Bendix, Langå.

Tysk stil: studentereksamen: adjunkt Jørgen Mejdahl, Holstebro, og lektor A. Rossen, Åbyhøj.

Biologiopgaver, studentereksamen: lektor Knud V. Ravn, Holte, og adjunkt J. Pantmann, Helsingø.

Fysikopgaver, studentereksamen: lektor Åge Gunge, Odense, og lektor Ralf Nielsen, Hornbæk.

Matematiske opgaver, studentereksamen mf: adjunkt Eigil Crone, Grenå, og lektor Ole Baden-Jensen, Nykøbing Mors. Studentereksamen mn: lektor C. E. Christoffersen, Sønderborg, og lektor H. Meyer, Birkerød. Realeksamen: overlærer Niels Olsen, Grenå. 2. real: overlærer Einar Mortensen, Strandby.

Regnskabsføring, 3. real: lærer Bent Jensen, Næstved.

Beskikkede censorer i de mundtlige fag:

Lektor J. Himmelstrup, København: dansk i 3. g, engelsk i 3ns. Adjunkt Niels Andersen, Hellerup: geografi i 3mn, historie i 3ns og 3. real.

Lektor O. Rasmussen, Horsens: fysik i 3mf, kemi i 2m.

Adjunkt Sv. Harder, Køge: tysk i 3ns, latin i 2ns.

Rektor Jens Lund, Skive: engelsk i 2m, 1m og 3. real.

Lektor Stig Ohrt, Ålborg: matematik i 3mf og fysik i 3mn.

Lektor Sv. Sørensen, Ålborg: fransk i 3ns.

Lektor F. Schausen-Petersen, Ålborg: biologi i 3mf og 3mn.

Indbudt af skolen var: Lærer H. Fisker, Tønder, og overlærer E. Diedrichsen, Tønder.

Eleverne

Ved slutningen af forrige års beretning (1.5.1971) var skolens elevtal 244. Efter bestået studentereksamen udgik 42 elever, efter bestået realeksamen 16 elever. Siden sommerferien har skolen modtaget 92 indmeldelser, medens 10 elever har meldt sig ud.

Derefter er skolens elevtal (1.5.1972) 268 (134 drenge og 134 piger).

Elevernes bopæl fordelt på kommuner 1.5.1972 fremgår af

nedenstående oversigt (1. kolonne betegner antallet af elever i realafdelingen, 2. kolonne HF-klasserne, 3. kolonne gymnasie-klasserne og 4. kolonne det samlede elevtal):

Bredebro kommune	1	4	13	18
Broager kommune	0	1	0	1
Frederiksberg kommune	0	1	0	1
Gentofte kommune	0	0	1	1
Helsingør kommune	0	0	1	1
Højer kommune	0	1	12	13
Lundtofte kommune	0	0	1	1
Løgumkloster kommune	4	4	27	35
Nordborg kommune	0	0	1	1
Nørre Rangstrup kommune	0	3	3	6
Rødding kommune	0	2	0	2
Skærbæk kommune	1	8	5	14
Tinglev kommune	13	7	17	37
Tønder kommune	31	15	89	135
Vøjens kommune	1	0	0	1
Sydslesvig, under ét	0	0	1	1
I alt	51	46	171	268

Hvor intet hjemsted er anført, bor faderen (forsørgeren) i Tønder, MN betyder, at eleven er naturfaglig, betegnelserne ved HF-klasserne tilkendegiver elevens tilvalgsfag.

3. gymnasieklasse

3ns.

1. Jytte Nyholm Christensen, 29.12.53.
2. Hans Erik Dinsen, 25.8.52.
3. Hanne S. Hansen, 7.3.53 (Bredebro).
4. Else Holt, 14.12.52.
5. Lis Jessen, 10.6.54 (Bajstrup).
6. Egon L. Johannsen, 15.2.53.
7. Inger Marie Klindt, 2.4.52 (Tyvse).
8. Anne L. Lydixen, 26.1.52 (Gærup).
9. Anne-Mette Oudrup, 15.3.54.
10. Steen Wittorff Pedersen, 20.4.52.
11. Dorthé Bønning Petersen, 29.8.52.
12. Jette Raun, 23.11.52 (Løgumkloster).
13. Karen Riggelsen, 8.3.53 (Roost).

14. Jan Sehestedt, 2.5.53.
15. Bjarne Tarp, 22.7.51.

3mx.

1. Kirsten E. Ehmsen, 18.3.52 (Nørrehus).
2. Christian M. Gram, 19.11.51 (Løgumkloster).
3. Marianne Hansen, 23.5.52 (Løgumkloster). MN.
4. Wilhelm Hansen, 16.1.53 (Løgumgaard).
5. John Jacobsen, 20.3.52.
6. Anne Jepsen, 22.4.53.
7. Jørn Lauridsen, 9.4.53 (Fogderup).
8. Mogens Marcussen, 25.7.53 (Møgeltønder, bror til nr. 10).
9. Olav Marcussen, 17.4.53 (Møgeltønder).
10. Povl Erik Marcussen, 8.4.52 (Møgeltønder).
11. Johannes Chr. N. Mortensen, 14.5.53.
12. Jens Schmidt Nielsen, 21.12.52 (Visby).
13. Margit Lund Pedersen, 14.9.52 (Tohede). MN.
14. Marie M. Schmidt, 24.9.52.
15. Niels Sandahl Sørensen, 17.8.52.

3my.

1. Jens Peter J. Christensen, 3.4.52. MN.
2. Ole Fr. Christensen, 29.7.53 (Midtholm).
3. Tharben Hansen, 1.6.52.
4. Martin P. Iversen, 13.5.53 (St. Tønde).
5. Bjarne Holm Jacobsen, 27.3.54 (Sydslesvig).
6. Susanne Jørgensen, 10.3.53 (København).
7. Signe Kjems Knudsen, 20.10.53. MN.
8. Ib Laursen, 22.2.53.
9. Eskild D. Lund, 18.3.54 (Lendemark).
10. Elisabeth Marcussen, 4.6.53 (Møgeltønder).
11. Bert Schultz, 22.4.52. MN.
12. Arne Skjoldager, 18.5.51.

2. gymnasieklasse

2ns.

1. Anne Grethe Bork, 2.8.54 (Travsted).
2. Leif Carstensen, 13.10.54.
3. Peter M. Davidsen, 6.11.54 (Bredebro).
4. Kirsten Diemer, 10.12.54 (Rens).
5. Nils E. Ellekjær, 22.4.54.
6. Hanne Fisker, 15.8.54 (Bredebro).

7. Hanne Granum-Jensen, 23.9.54 (Abild).
8. Birgitte Henriksen, 18.8.54.
9. Ruth Jensen, 15.12.54 (Bådsbøl).
10. Karen Heggen Kiil, 12.8.53.
11. Helle Dyrberg Kjeldsen, 5.9.52 (Kors Kro).
12. Laura Kristiansen, 22.11.52 (St. Tønde).
13. Margrethe Larsen, 2.4.53 (Svenstrup, Als).
14. Susanne Leth, 8.2.54.
15. Bodil Dahlmann Lund, 11.3.54 (Nørmark, Visby)
16. Grete Madsen, 9.8.53.
17. Merete Graversgaard Pedersen, 10.9.54.
18. Dorthe Uldall Petersen, 5.4.54.
19. Jonna Rugberg Rasmussen, 19.5.54.
20. Pia Rasmussen, 10.11.54.
21. Bodil Sørensen, 18.9.53 (Arrild).
22. Poul Thorup, 9.7.53.

2mx.

1. Anne-Marie Beck-Nielsen, 7.7.48. MN.
2. Anders Bundgaard, 30.10.54 (Højer).
3. Kristian Hansen, 19.4.54 (St. Tønde).
4. Anette Langgård Jacobsen, 4.8.54. MN.
5. Birte Marie Jensen, 14.3.54 (Højer). MN.
6. Mogens Harloff Jensen, 22.1.52.
7. Johannes Jensen Klindt, 29.5.53 (Borg).
8. Gert A. Laursen, 13.10.54 (Mjolden).
9. Ilka Løkke, 24.11.54. MN.
10. Morten L. Mortensen, 24.5.54 (Højer).
11. Ervind Müller, 28.1.53 (Sølsted). MN.
12. Gunnar Carl Møller, 4.3.53 (Kongsmark, Rømø). MN.
13. Jens Hansen Nielsen, 5.11.53 (Mjolden). MN.
14. Karen Margrethe Olling, 7.5.54. MN.
15. Thorben Korsgaard Pedersen, 21.1.54.
16. Kjeld Aaskov Petersen, 25.3.53.
17. Søren Peter Petersen, 10.4.54 (Bylderup-Bov).
18. Christa Hansen Schmidt, 20.3.52 (Mjolden, søster til nr. 19).
19. Jens Chr. R. Schmidt, 25.10.53 (Mjolden).

2my.

1. Nis Bjerre, 24.4.55 (Løgumkloster).
2. Annelise Christensen, 24.1.54 (»Røj«).
3. Lars Henrik Dagnæs-Hansen, 8.3.55.

4. Torben Fahrenholz, 18.10.53.
5. Erik Faudel, 3.7.54 (Tinglev). MN.
6. Bent Hansen, 30.4.54. MN.
7. Johnny Weiss Hansen, 8.1.53.
8. Kirsten Holm Hansen, 15.10.54 (Løgumkloster). MN.
9. Peter Iversen, 15.1.53 (Nørre Busholm). MN.
10. Vagn Jakobsen, 24.5.53 (Løgumkloster). MN.
11. Ellen Jensen, 6.3.53 (Stade).
12. Flemming Jensen, 23.10.53 (Løgumkloster).
13. Hans-Jørn Peter Jensen, 24.12.53 (Tohede).
14. Otto Kjærgaard, 17.7.54 (Løgumkloster). MN.
15. Peter Reimers Nicolaisen, 24.2.53 (Løgumkloster).
16. Jens Paulsen, 10.3.54 (Broderup). MN.
17. Finn Qvist, 29.8.53 (Løgumkloster). MN.
18. Christian Karsten Sauer, 24.5.52. MN.
19. Jens Rahr Schmidt, 13.10.54 (Sæd).
20. Hans Henrik Hvam Sørensen, 13.2.54.
21. Henrik Lervad Thomsen, 19.5.53.

1. gymnasieklasse

1s.

1. Lisbet Albertsen, 1.11.54 (Højer).
2. Peter Andreas Arendt, 3.8.55.
3. Ingrid Bølling-Ladegaard, 16.8.55.
4. Anna Marie Christensen, 30.12.54 (Løgumkloster).
5. Gurli Christensen, 28.3.53 (Mandbjerg, Toftlund).
6. Katrine Christensen, 29.5.55 (Elhjem).
7. Ingeborg Davidsen, 25.8.54 (Bredebro).
8. Sten Haarløv, 10.6.55.
9. Eilif Haase, 22.5.54.
10. Ane Vestergaard Hansen, 7.11.55.
11. Anne Kirstine Hansen, 20.5.55 (Vestermark).
12. Elin Hansen, 26.1.54 (Kløeng).
13. Jan Peter Jensen, 25.2.54.
14. Lene Kjær Jensen, 20.8.55.
15. Karen Knudsen, 31.3.54.
16. Bodil Kristensen, 4.8.55 (Rudbøl).
17. Alice Lyngbak Nielsen, 8.4.54 (Terkelsbøl).
18. Margit Nielsen, 6.10.55.
19. Marie Christine Nissen, 23.9.55 (Sdr. Bylderup).
20. Ann-Mari Petersen, 7.7.54.
21. Birgit Petersen, 3.2.54 (Kærgård, Højer).
22. Birgit Schmidt, 31.3.54 (Bredevad).

23. Brigitte Sehstedt, 28.3.54 (Løgumkloster).
24. Anna Marie Stein, 30.7.55 (Løgumkloster).
25. Anna Margrethe Sønnichsen, 14.4.54 (Sølsted).
26. Anne Marie Lervad Thomsen, 31.5.55.

1mx.

1. Erik Ehmsen, 10.7.54 (bror til nr. 5 i 1my).
2. Jan Frederiksen, 3.12.55.
3. Christian Hansen, 25.6.55 (Højer).
4. Dan Skrumsager Hansen, 16.3.55.
5. Bo Hersbøll, 17.6.54 (Jejsing).
6. Henning Steen Jensen, 26.3.55.
7. Preben Fini Jensen, 20.7.54.
8. Viggo Jensen, 1.7.55.
9. Erling Jordt, 24.2.54.
10. Svend Jørgensen, 4.9.55 (Højer).
11. Niels Holm Mortensen, 20.5.54 (Trøjborgmark).
12. Jan Nielsen, 7.3.55 (Højer).
13. Bjarne Olesen, 23.9.54 (Bredebro).
14. Peter Appel Pallesen, 24.3.55.
15. Asger Pedersen, 14.12.55 (Alslev, Ø. Højst).
16. Bente Petersen, 22.3.55 (Højer).
17. Susanne Reinholdt, 6.12.54 (Visby).
18. Ole Reuss Schmidt, 9.3.55 (Burkal).
19. Elke Schneider, 16.10.54.

1my.

1. Kirsten Beim, 3.10.54 (Løgumkloster).
2. Anne Marie Bucka, 27.12.53 (Burkal).
3. Christian Christensen, 18.6.54 (Abild Vestermark).
4. Leif Christensen, 4.10.55 (Tinglev).
5. Bjarne Ehmsen, 20.8.55.
6. Eva Fink, 15.10.55 (Visgårde, Tinglev).
7. Peter Brask Haarby, 10.11.55.
8. Jørn Hansen, 4.4.54 (Løgumgaard).
9. Anders Korsgaard Jessen, 19.11.54.
10. Carsten Nielsen, 23.9.55 (Løgumkloster).
11. Mogens Holst Nissen, 28.2.54 (Løgumkloster).
12. Arne Oksen, 23.3.54 (Jejsing).
13. Jens Peder Pedersen, 8.9.55 (Bønderby).
14. Jørn Møllergaard Pedersen, 24.6.53 (Møgeltønder).
15. Bodil Obbekjer Petersen, 1.11.55 (Bylderup, søster til nr. 16).

16. Elsebeth Obbekjer Petersen, 22.5.54 (Bylderup).
17. Kjeld Poulsen, 2.1.55 (Løgumkloster).
18. Karin Thorsted Schultz, 4.4.55.
19. Milert Schulz, 27.7.54 (Løgumgaard).
20. Kirsten Straarup, 9.4.54 (Løgumkloster).
21. Anne Mette Vestergaard, 27.7.55 (Abildgaard Mejeri).
22. Søren Westermann, 23.6.55 (Bredebro).

Højere forberedelseeksamen

1. HFa.

1. Ann Andersen, 25.11.54. MA., EN., PS.
2. Pia Degn, 21.2.53 (København). FR., EN.
3. Annelise Dransfeldt, 18.6.54 (Brøns). MA., FR.
4. Annette Ehmsen, 14.9.53 (Bådsbøl, Ballum). FR., EN.
5. Solvejg Falkenberg, 4.4.53 (Løgumkloster). FR., EN.
6. Hanne Gram, 3.12.54 (Løgumkloster, søster til nr. 2 i 3mx). FR., EN.
7. Inge Hansen, 3.5.51. EN., PS.
8. Hans Jacob Jacobsen, 14.7.52 (V. Terp Fælled, Løgumkloster). PS.
9. Christian Jensen, 21.1.53. PS.
10. Inga Jensen, 2.5.54 (Møgeltønder). FR., EN.
11. Birgitte Jensen, 12.6.52 (søster til nr. 7 i 1mx). MA., Fys.f.
12. Lone Jørgensen, 17.3.54 (Eggebæk Mark). FR., EN.
13. Annegrete Krogh, 4.12.52 (Broderup). MA., EN., PS.
14. Jørn Lassen, 26.6.49. EN., PS.
15. Kirsten Lund, 5.12.53 (Kravlundmark). EN., PS.
16. Nanna Mariegaard, 23.1.53 (Røjbøl, Øster Linnet). FR., EN.
17. Inge Mathiasen, 13.3.53 (Møjbøl, Øster Linnet). EN., PS.
18. Ruth Matthiesen, 21.11.53 (Stade, St. Jyndevad). FR., EN.
19. Randi Mortensen, 31.8.54 (Rens). FR., EN., PS.
20. Børge Nielsen, 17.10.50 (Bredebro). PS.
21. Lisbeth Nielsen, 1.4.53 (Højer). EN., PS.
22. Elisa Bagger Sørensen, 21.6.52 (Hostrup, Jejsing). MA., EN.

1. HFb.

1. Marianne Bagger, 20.11.53. MA., PS.

2. Poul Erik Bonde, 12.3.54 (Åbøl, Toftlund).
MA., KE., Fys.f.
3. Birgit Christensen, 4.8.54 (Skærbæk). KE., Fys.f.
4. Dagny Christensen, 5.5.54 (Skærbæk). FR., PS.
5. Ib Christensen, 12.1.52 (Egernsund). MA., KE., Fys.f.
6. Holger Clausen, 15.1.51 (Bredebro). MA., KE., Fys.f.
7. Annie Jensen, 19.9.43. EN.
8. Arne Jørgensen, 3.3.54 (Kirkeby, Kongsmark). MA.
9. Vera Jørgensen, 11.4.54 (Ravsted). PS.
10. Conni Birkkjær Lauritsen, 7.6.54 (Skærbæk).
MA., PS.
11. Margit Martensen, 8.3.54 (Hejsel, Bylderup-Bov).
MA., PS.
12. Alice Matthiesen, 1.5.53 (Arrild). PS.
13. Svend Erik Nielsen, 5.10.51 (Borg, Bredebro).
MA., KE., Fys.f.
14. Mathias Olesen, 9.8.54 (Lovrup). PS.
15. Vagn Oluf Olesen, 5.9.51 (Abild). MA., KE., Fys.f.
16. Anita Petersen, 24.11.52 (Emmerske). FR., PS.
17. Rigmor Petersen, 2.1.53 (Skærbæk). FR.
18. Uwe Riggelsen, 30.4.53. Fys.f.
19. Niels Ejner Schultz, 22.10.53 (Åbøl, Toftlund).
MA., KE., Fys.f.
20. Betty Schütt, 23.4.53. PS.
21. Jørgen Blenner Svennesen, 18.5.53 (Øster Højst).
MA., KE., Fys.f.
22. Inge Fischer Sørensen, 26.9.54 (Skærbæk). PS.
23. Kresta Tang Sørensen, 27.6.53. MA., PS.
24. Uwe Thomsen, 6.8.44. MA., PS.

Realklasserne

3. *real*.

1. Jytte Andreasen, 20.10.55 (Møgeltønder).
2. Bjørn Atzen, 6.6.55.
3. Christel Bindzus, 17.11.55 (Øster Højst).
4. Mogens Thomsen Bøgen, 1.4.55 (Bylderup-Bov).
5. Gert Christiansen, 13.5.55 (Sølsted).
6. Birthe Lillholm Jensen, 4.10.55.
7. Irene Klindt, 21.10.55 (Bylderup-Bov).
8. Olaf Lagoni, 20.11.54 (Burkal).
9. Johannes Larsen, 3.1.56 (Bov).
10. Jørn Lund, 12.1.55.
11. Erling Løbner, 8.10.55 (Fogderup).

12. Lauge Løkke, 7.12.54.
13. Andreas Marcussen, 28.3.55 (Sønderby).
14. Birgith Matthiesen, 16.10.55 (Randerup).
15. Jørn Motzkus, 13.4.55.
16. Lis Nielsen, 9.7.55 (Rørkær).
17. Irene Nissen, 10.8.55 (Sølsted).
18. Hedda Paulsen, 21.1.55 (Vojens).
19. Anna Margrethe Rasmussen, 5.6.55 (Stemmild).
20. Hans Peter Riggelsen, 24.10.54.
21. Irene Schrøder, 5.9.54 (Holme, Øster Højst).
22. Jette Smidt, 29.6.55.
23. Helene Wollesen, 25.12.54.

2. *real a.*

1. Christian Arendt, 24.7.57 (bror til nr. 2 i 1s).
2. Tomas Bjerre, 13.2.57 (Løgumkloster, bror til nr. 1 i 2my).
3. Lilian Bjørn, 6.10.56 (Nolde mark).
4. Michael Ehlert, 16.9.56.
5. Niels G. Hansen, 2.7.56.
6. Poul Kirk Jepsen, 24.11.56 (Ravsted).
7. Gunnar Johannsen, 8.4.56 (Lendemark).
8. Connie Lauridsen, 24.3.56 (Fogderup, søster til nr. 7 i 3mx).
9. Birgit Mathiesen, 11.3.56 (Kværnholt).
10. Jes Michelsen, 10.7.56 (Jejsing).
11. Anders Flyger Nicolaisen, 21.4.56 (Løgumkloster, bror til nr. 15 i 2my).
12. Kirsten K. Nielsen, 14.9.56 (Bylderup-Bov).
13. Jens Hedelykke Pedersen, 26.8.56.
14. Erna E. Sommer, 3.8.56.

2. *real b.*

1. Asta Marie Bork, 15.7.56 (Travsted, søster til nr. 1 i 2s).
2. Arne Christensen, 30.9.56 (Abild).
3. Johannes M. Christensen, 11.12.56 (Døstrup).
4. Kim Clausen, 9.3.56 (Møgeltønder).
5. Aase Dideriksen, 30.9.56 (Sølsted).
6. Elisabeth Hansen, 26.12.56.
7. Connie Enghave Jensen, 29.1.56 (Tyvse).
8. Henrik Linnet, 16.9.56 (Møgeltønder).
9. Astrid Mamsen, 30.10.56 (Møgeltønder).

10. Eva Marcussen, 8.5.56 (Møgeltønder, søster til nr. 9 i 3mx).
11. Helga Nielsen, 24.5.56 (Sølsted).
12. Lene Borg Pedersen, 5.12.56.
13. Hans A. B. Petersen, 18.10.55 (Bylderup-Bov, bror til nr. 17 i 2mx).
14. Finn Sønnichsen, 22.6.55 (Møgeltønder).

Skolens lærere og fagfordeling

Revisor, cand. jur. J. Børsting-Andersen: Regnskabsføring 3. real	2 timer
Lektor, cand. mag. Finn Christensen: Geografi 3mn, 2mf, 1s, 2a. Biologi 3ns, 2mn, 3. real, 2b, 1. HFa. Fysik 3. real. Kemi 1. HF tilvalg	26 timer
Lektor Jutta Christensen: Fysik og kemi 3mf, 3mn, 2mf, 2 mn, 1mx, 1my	28 timer
Gymnasieoverlærer Karlo Christensen: Matematik 2ns, 1s, 1. HFa, 3. real. Musik og sang i gymnasiet og HF. Studieorienteringstimer i gymnasiet og HF	32 timer
Pastor, cand. mag. Paul Dahl: Historie 2 my, 1mx, 1. HFa	8 timer
Lektor, cand. mag. Kjeld Ejrnæs: Matematik 3mf, 3mn, 2mf, 1my, 1. HF tilvalg	23 timer
Seminarieadjunkt Henning Enoksen: Gymnastik 1s, 1mx, 1. HF	4 timer
Adjunkt, cand. scient. Niels Falsig: Matematik 2mn, 1mx, 1. HFb. Fysik 1. HF tilvalg. Konferencetimer HF	13 timer
Lektor, cand. mag. Ida Maria Henriksen: Historie 3my, 2ns, 1s, 1my, 1. HFb, 3. real. Gymnastik 3. g, 2. g, 1my, 3. real, 2. real	24 timer
Studielektor, cand. mag. Otto Høyer: Historie 3ns, 3mx. Samfundsfag 1. HFb. Gymnastik 3. g, 2. g, 1 my, 3. real, 2. real	18 timer
Cand. pæd. Arne Iversen: Fysik 2a, 2b. Matematik 2a	9 timer
Rektor, cand. mag. Hans Otto Jensen: Historie 2mx. Sam- fundsfag 1. HFa. Dansk 2b	10 timer
Lærerinde B. A., Jane Johannsen: Engelsk 1mx, 1my, 1. HFb	13 timer

Lektor, cand. mag. Hågen Kiil: Dansk 3mx, 3my, 1. HFb.
 Tysk 3ns, 1s, 1. HFa, 2b. Erhvervsorientering i
 gymnasiet og 3. real 25½ time

Adjunkt, cand. mag. Inger Heggen Kiil: Engelsk 1s, 1. HF
 tilvalg. Oldtidskundskab 2my, 1s, 1mx 13 timer

Lærerinde Karen Lodberg: Gymnastik 1. HF^{II} 2 timer

Pastor, cand. theol. Poul Lund: Religion 3mx, 3my, 1. HFa,
 1. HFb, 2. real. Historie 2a, 2b 13 timer

Lektor, cand. mag. Anders Madsen: Dansk 2mx, 2my, 1s,
 1. HFa. Tysk 3. real, 2a. Konferencetimer i HF
 20 timer

Lærerinde Helga Müller: Gymnastik 1s, 1mx, 1. HF^I
 4 timer

Lektor, cand. theol. Chr. Kastberg Nielsen: Religion 3ns,
 2ns, 2mx, 2my. Dansk 2ns, 2a. Latin 1s. Oldtids-
 kundskab 2ns, 2mx, 1my 22 timer

Adjunkt, cand. mag. Kirsten Kastberg Nielsen: Fransk 3ns,
 2ns, 1my, 1. HF tilvalg 14 timer

Lektor, cand. mag. Ove Quistorff: Engelsk 3ns, 2ns, 1. HFa,
 2a, 2b. Fransk 1mx, 3. real 28 timer

Timelærer Lilly Refslund: Formning 3. g, 2. g, 1. HF,
 2. real 16 timer

Lektor, cand. mag. Edith Simonsen: Fransk 3mx, 3my,
 2my, 1s. Latin 2ns, 2. real 24 timer

Cand. scient. H. Strand: Matematik 2b 5 timer

Lektor, cand. mag. Carmen Sørensen: Dansk 3ns, 1mx,
 1my, 3. real. Tysk 2ns, 1. HFb 20 timer

Overlærer Kr. Thygesen: Maskinskrivning 3. real 2 timer

Seminarieadjunkt G. Tybjerg: Engelsk 3. real 4 timer

Lærerinde M. A., Christine Tybjerg: Fransk 2mx 3 timer

Lektor, cand. mag. Bent Valeur: Geografi 2mn, 3. real, 2b.
 Biologi 3mn, 3mf, 1. HFb, 2a. Psykologi 1. HF til-
 valg 23 timer

Inspektion med pigerne: Adjunkt, fru Kirsten Kastberg
 Nielsen.

Inspektion på legeplads: Lektor Ove Quistorff.
Inspektion på gangene: Lektor Bent Valeur.
Inspektion med tilrejsende elever: Lektor Bent Valeur.
Inspektion i øvrigt: Lektor Otto Høyer.
Regnskabsfører: Lektor Kjeld Ejrnæs.
Bibliotekar: Lektor Hågen Kiil.
Boginspektør: Lektor Bent Valeur.
Studievejleder ved HF-kurset: gymnasieoverlærer Karlo Christensen.
Rektors sekretær: Fru Edith Nielsen.
Kontorass.: Fru Karen Ejrnæs.
Tilsynsførende med skolens botaniske have: Fhv. lektor Johan Larsen.
Skolelæge: Kredslæge I. Munck-Jørgensen.
Skolesundhedsplejerske: Fru Karen Ydegaard.
Pedel: Hans Hansen.

Udnævnelser i årets løb

Pr. 1. juli 1971 udnævntes gymnasielærer Karlo Christensen til gymnasieoverlærer.

Pr. 1. august 1971 blev cand. scient. Niels Laust Falsig ansat som overenskomstansat adjunkt på prøve.

Da det ikke lykkedes at få besat det ved lektor Jägers død ledigblevne embede, blev hans timer fordelt som flg.: lektor O. Quistorff overtog 3. gs i engelsk, seminarielektor Gårde 2. real b i dansk (indtil 31. december); timerne i engelsk i 1. gmx, 1. gmy, 1. HFb og 3. real, samt i tysk i 2. real b blev indtil den 5. november læst af stud. mag. Ejgil Marcussen. Derefter blev engelskundervisningen i 3. real overtaget af seminarieadjunkt Tybjerg, tyskundervisningen i 2. real b af lektor Kiil, mens B. A., fru Jane Johannsen påtog sig engelskundervisningen i 1. gmx, 1. gmy og 1. HFb.

Ved årsskiftet overtog M. A., fru Tybjerg 2. gmx i fransk, mens dansktimerne i 2. real b herefter blev læst af rektor.

Lektor Willy Jäger

Tirsdag den 20. september modtog vi ved Tønder Stats-skole det triste budskab, at lektor Willy Jäger var afgået ved døden på Tønder Sygehus, kun 65 år gammel. Lektor Jäger bestod i 1930 skoleembedseksamen ved Københavns Universitet med fagene engelsk og tysk – vel nok de i beskæftigelsesmæssig henseende vanskeligste fag i den vanskeligste arbejdsløshedsperiode, vi har kendt inden for vor skoleform. Lang er da også rækken af private realskoler og kursus, som lektor Jäger i tidens løb havde været enten lærer ved eller leder af – og det kan nok give anledning til en del overvejelser over 30'ernes og 40'ernes triste og stagnerende samfund, at der skulle hengå fulde 32 år, før han ved sin ansættelse ved Tønder Statsskole fik den stilling i den danske gymnasieskole, som hans uddannelse naturligt berettigede ham til.

Med sin oprigtige venlighed og sunde menneskeføruft fandt lektor Jäger sig hurtigt til rette i lærerkollegiet her ved skolen. Han var ikke en mand af mange ord – ægte jyde, som han var – men hans fåmælted var måske tildels også bevidst: et værn om personlige anliggender, af hvilke et svigtende helbred blev stadig mere fremtrædende. Dog bevarede han til det sidste sin ukuelige, tørre humor – og sit temperament. Når han engang imellem mente at se retfærdigheden truet, gjorde han udfald, kort og overraskende, som de udfald han i andre situationer gjorde i lunets tjeneste.

Lektor Jäger var en loyal og særdeles elskværdig kollega, altid parat til at lytte til sine fagfæller – og uhyre hjælpsom. Hans sproglige kapacitet var betydelig, og skete det, at man kom til ham med et problem, som ikke kunne klares

på stedet, kunne man være sikker på, at han huskede det, og at han havde undersøgt sagen til næste morgen. Som hjælpsomhed var, ikke blot en æressag, men noget naturligt for lektor Jäger, således fyldte den hjælpsomhed, han mødte hos andre, ham med stærk taknemmelighed.

I hans menneskebedømmelse var der noget mildt og »large«, som også kom eleverne til gode, og som bevirkede, at de kom til at holde af ham. Måske var han nogle gange for mild, men menneskelig tolerance var i ham en stærkere kraft end pædagogisk nidkærhed.

Vi ved Tønder Statsskole vil altid mindes ham som en venlig og forstående kollega.

Hans Otto Jensen

Af årets arbejde

Religion

3ns (Kastberg Nielsen). Hinduisme: Mahatma Gandhi, Sri Ramana Maharshi. Jødedom: Leo Baeck, Martin Buber. Kristendom: Jesus af Nazareth.

3mx (Lund). Nytestamentlige tekster. Kristendom m. m. Den romersk-katolske Kirke. Islam. Buddhisme.

3my (Lund). Som 3mx.

2ns (Kastberg Nielsen). Maoisme. Konfutsianisme (Lun-Yü). Taoisme (Tao-te-king).

2mx (Kastberg Nielsen). Som 2ns.

2my (Kastberg Nielsen). Som 2ns.

1. HFa (Lund). Poul E. Andersen: Bibelen og dens Verden. Gammeltestamentlige tekster.

1. HFb (Lund). Som 1. HFa.

2. real (ikke latinlæsende; Lund). G. Tolderlund-Hansen: Religioner og Kirker.

Dansk

3ns (Sørensen). Brøndsted og Møller Kristensen: Danmarks litteratur. Falkenstjerne og Borup Jensen: Håndbog i dansk litteratur I (11. udg.), II (9. udg.), III (12. udg.). Borup Jensen: Håndbog i verdenslitteratur. Dansk Lyrik 1915-55 (5. oplag) v. Togeby. Erik Hansen: Sprogiagttagelse. Svenske tekster efter: Svensk og norsk litteratur for gymnasiet (v. Ferlov, Monrad Møller, Tolderlund-Hansen). Norske tekster fra Falkenstjerne III og fra Svensk og norsk litteratur for gymnasiet.

Til eksamen opgives: I Den højes ord. Sønnetabet. Ebbe Skammelsøn. Jammers-minde. Om at gruble i Religionssager. Om mig selv. Her vil ties. Den kiedsom Vinter. Rungstedts Lyksaligheder. Hakon Jarls Død. Strandbakken ved Egeløkke. De levendes Land. II Kunstneren mellem Oprørerne. Af: En Sjæl efter Døden. Posthuset i Hirschholm. Nattergalen. Adams Bryllup. Phantasterne. III Indl. til Hovedstrømninger. Arabesk. Lykke-Per. Stuckenberg: Bekendelse. Jørgensen: Bekendelse. Røg. Kirstens sidste Rejse. Den sidste Lygte. Torden i Syd. Fiskerne. De blå undulater. Dybet. Fra Togeby: Dansk Lyrik: Jævndøgn. Efter Bikini. Menneskekløgt – menneskefrygt.

Svenske tekster: Minnen. Tal vid Jubelfesten 1817. Dressyren bör-

jar. Skalden Wennerbom. Den gamla goda tiden. Lyft dig på blodiga vingar. Farmor och Vorherre. Det rätta barnasinnnet.

Norske tekster: Ferdaminni. Naar ikke lengar du elske kann. Du må ikke sove. Huset i mørkret.

Anden udenlandsk litteratur: Om børneopdragelse. Faust. Maria Stuart. Madame Bovary. Af Zarathustra. I fangekolonien.

Hovedværker: Ordet. Løgneren. Et Dukkehjem.

3mx og y (Kiil). Falkenstjerne og Borup Jensen: Håndbog . . . Brøndsted og Møller Kristensen: Danmarks litteratur. Ferlov m. fl.: Svensk og norsk litteratur.

Til eksamen opgives: Sønnetabet (x). Den højes ord (y). Agnete og havmanden. Germand Gladensvend. Troels-Lund: Åndsstrømninger . . . Palladius: Om den fjerde gierning. En formaning thill folchet . . . Kingo: Keed af Verden . . . Holberg: Om mig selv. Om at gruble . . . Brorson: Her vil ties. Ewald: Fortale. Liden Gunver. Baggesen: Staden på Vers. Oehlenschläger: Simon Peder (x). Guldhornene (y). Grundtvig: Oplysning. Kirkespejl. Hauch: Bekjendelse. Møller: Lægdsgården. Heiberg: Stjernehimlen. Andersen: Klokken. Kierkegård: Ligevægten. Paludan-Müller: Adams bryllup. Goldschmidt: Af: Livserindringer og resultater (y). Brandes: Indledningsforelæsning. Jacobsen: Marie Grubbe. Indledningen (x og y). Afslutningen (x). Pontoppidan: Det forjættede land. Bang: Frøkenen. Rode: Det sjælelige gennembrud. Jørgensen: Symbolisme (y). Bekendelse (x). Ahasverus (x). Jensen: Kirstens sidste rejse (x). Graven i sne (y). Fusijama (y). Gelsted: Munkene og Homer. Kirk: Af: Fiskerne. Branner: De blå undulater. Martin A. Hansen: Martsnat.

Svenske tekster: Tegnér: Tal vid jubelfesten. Runeberg: Landshövdingen. Strindberg: Dressyren börjar. Fröding: Om humor. Idealism och realism. Skalden Wennerbom. En konstteori. Karlfeldt: Eden. Jungfru Maria. Vinterorgel. Nordström: Det rätta barnasinnnet. Boye: Kallocaïn. Martinson: Brev från . . . Flog. Johnson: Strändernas svall.

Norske tekster: Bjørnson: Salme. Duun: Juvikingar. Undset: Kristin Lavransdatter. Øverland: Vårt land. Du må ikke sove. Vesaas: Huset i mørkret.

Hovedværker: Blicher. Brudstykker af en Landsbydegns dagbog. Ibsen: Vildanden. Bødker: Øjet. (Den yderste dag. Trapperne. Sne. Døvens dør. Tyren. Øjet).

2ns (Kastberg Nielsen). Peder Palladius. Poul Helgesen. Peder Laale. Folkeviser. Saga (Njal). Skjaldekvad. Edda. Tristan og Isolde. Den hl. Birgitta. Montaigne. Cervantes. Racine. Rousseau. Bellmann. Tegnér.

2mx (Madsen). Brøndsted og Møller Kristensen: Danmarks litteratur. Falkenstjerne og Borup Jensen: Håndbog i dansk litteratur (Fra Oehlenschläger til og med Drachmann). Borup Jensen: Håndbog i verdenslitteratur (afsnit fra det 19. århundrede). Hovedværker: Sanct Hansaften-Spil. En Sjæl efter Døden. Mogens. Et dukkehjem. Svenske tekster efter Ferlov, Monrad Møller og Tolderlund-Hansen: Svensk og norsk litteratur. Norske tekster efter Falkenstjerne III.

2my (Madsen). Som 2mx.

1s (Madsen). Brøndsted og Møller Kristensen: Danmarks litteratur.

Falkenstjerne og Borup Jensen: Håndbog i dansk litteratur. (Fra Georg Brandes til Martin A. Hansen). Hovedværker: Et dukkehjem. Bræen. Hans Kirk: Fiskerne. Erik Hansen: Sprogiagttagelse. Svenske tekster efter Ferlov, Monrad Møller og Tolderlund-Hansen: Svensk og norsk litteratur.

1mx (Sørensen). Tekster fra ca. 1920 og fremefter fra Dansk Nutids Digtning (v. Orla Lundbo). Hans Kirk: Fiskerne. Leck Fischer: Frisøndag. Kaj Munk: Ordet. Svenske nyere tekster efter »Svensk og norsk litteratur for gymnasiet« (v. Ferlov, Monrad Møller og Tolderlund-Hansen). »Sprogiagttagelse« (Erik Hansen) – den stillistiske del. Enkelte digte fra Dansk Lyrik 1915–55. Nyere tekster fra Falkenstjerne III (12. udg.).

1my (Sørensen). Tekster fra ca. 1920 og fremefter fra Dansk Nutids Digtning (v. Orla Lundbo). Hans Kirk: Fiskerne. Leck Fischer: Frisøndag. Jacob Paludan: En vinter lang. Svenske nyere tekster efter: Svensk og norsk litteratur for gymnasiet (v. Ferlov, Monrad Møller og Tolderlund-Hansen). Enkelte digte fra Dansk Lyrik 1915–55. Nyere tekster fra Falkenstjerne III (12. udg.).

1. HFa (Madsen). Brøndsted og Møller Kristensen: Danmarks litteratur. Falkenstjerne og Borup Jensen: Håndbog i dansk litteratur. (Fra Georg Brandes til Martin A. Hansen). Hovedværker: Et dukkehjem. Hans Kirk: Fiskerne. Ordet. Hver elev har redegjort for gennemsnitligt ca. 5 selvvalgte hovedværker. Hans Jørgen Schiødt: Dansk sprog og stil. Svenske tekster efter Ferlov, Monrad Møller og Tolderlund-Hansen: Svensk og norsk litteratur.

1. HFb (Kiil). 1. Kort kursus i dansk grammatik og stilistik på grundlag af Schiødt: Dansk sprog og stil. 2. Introducerende fortolkningsøvelser med tekster fra vort århundrede, suppleret med enkelte ældre tekster. 3. Modelgennemgang af H. C. Branner: Rytteren. 4. Kronologisk gennemgang af vigtige perioder og forfattere inden for dansk digtning fra oldtiden til ca. 1800. 5. Øvelser i skriftlig fremstilling.

3. real (Sørensen). Tekster fra Jørgensen og Maltesen: Realskolens læsebog III.

Til eksamen opgives: Trymskvadet. Ebbe Skammelsøn. Af: Erasmus Montanus. De tre Helligaftener. Posthuset i Hirschholm. Af Fru Fønss. Engelske Socialister. Irene Holm. Kærlighed. Hos Fuglene. Jul i Sachsenhausen. Leck Fischer: Frisøndag. Martin A. Hansen: Høstgildet. Martsnat. Daniel.

2. real a (Kastberg Nielsen). Jørgensen og Maltesen: Realskolens læsebog II. Henrik Pontoppidan: Isbjørnen. Kjeld Abell: Anna Sophie Hedvig. Hellner og Højby: Svensk og norsk læsning. Oxenvad: Bedre Dansk.

2. real b (Rektor). Jørgensen og Maltesen: Realskolens Læsebog II. Hellner og Højby: Svensk og norsk læsning. Martin A. Hansen fortæller. Hostrup: Genboerne. Erik Oxenvad: Bedre dansk. Leif Busk: Sproglig forståelse. Diktater. Referat- og fristile.

Engelsk

3ns (Quistorff). A Contemporary Reader (The Forsythe Saga). Osborne: Look Back In Anger. Two Centuries of English Poetry. Macbeth. A Dickens Reader. Aspects of British Life and Thought. Maugham: Collected Short Stories Vol. 2. Eldridge Cleaver: Soul on Ice. Steinbeck: Of Mice and Men. Cannery Row.

Til eksamen opgives: MacBeth: 1. akt, scene 1, 2, 3, 5, 7. 2. akt, scene 1. 5. akt, scene 1 og 5. Aspects of British Life and Thought: s. 20–37. Two Centuries of English Poetry: s. 14–15, 40–58, 154–57. A Dickens Reader: s. 100–20. A Contemporary Reader: s. 157–69. Death of a Salesman: s. 92 (midt)–121. Look Back in Anger: s. 7–31 (ned).

2ns (Quistorff). Afsluttet læsningen af »The Catcher in the Rye«. Graham Greene: The Basement Room. Two Centuries of English Poetry. Sherriff: Journey's End. Steinbeck: The Red Pony. The Dickens Reader. Miller: Death of a Salesman.

1s (Inger Kiil). Ring-Hansen og Mouridsen: On England and America. Kjeldsen og Dahlmann-Hansen: Facts and Fiction I. Sheriff: Journey's End. Alving etc.: Two Centuries. Avisartikler. Forskellige noveller. Skr. øvelser i tilknytning til teksterne. Desuden: Brier: Eng. stiløvelser.

1mx (Jane Johannsen). Hansen og Mouridsen: On England and America. Facts and Fiction I. Hemmingway: Farewell to Arms. Baldwin: My Dungeon Shook. Salling: Modern Writers.

Til eksamen opgives: England and America: p. 9–15, 87–105, 197–210, 229–240, 39–47, 117–123. Farewell to Arms: p. 1–20. Modern Writers: p. 13–19.

1my (Jane Johannsen). Hansen og Mouridsen: On England and America. Facts and Fiction I. Buchanan: The Thirty-Nine Steps. Baldwin: My Dungeon Shook. Bisgård: The Mirror.

Til eksamen opgives: On England and America: p. 9–15, 87–103, 197–210, 229–240. The Mirror: p. 91–103. The Thirty-nine Steps: p. 11–30.

1. HFa (Quistorff). Ring Hansen og Mouridsen: On England and America. Orwell: Animal Farm. Diverse avisartikler. Buchanan: The Thirty-Nine Steps. The Mirror (v. Frode Bisgaard). Facts and Fiction 1.

1. HFb (Jane Johannsen). Salling: Modern Writers. Hansen og Mouridsen: On England and The English. Brier: Engelske stiløvelser for gymnasiet I.

1. HFtv. (Inger Kiil). Ring-Hansen og Mouridsen: On England and America. Orwell: Animal Farm. Steinbeck: The Pearl. Avisartikler. Kjeldsen og Dahlmann-Hansen: Facts and Fiction I. Enkelte digte efter Two Centuries. Sproglige øvelser og skr. opgaver i tilknytning til teksterne. Desuden er brugt: Berner-Sørensen og Riis-Jacobsen: Engelske stiløvelser.

3. real (G. Tybjerg). Ring-Hansen og Mouridsen: English of Today V. Somerset Maugham: The Traitor. Billedstile.

Til eksamen opgives: Ring-Hansen og Mouridsen: s. 32–37, 47–53, 61–76, 124–130, 131–140.

2. real a (Quistorff). Ring-Hansen og Mouridsen: English of Today IV.

2. real b (Quistorff). Som 2. real a.

Tysk

3ns (Kiil). Goethe, Schiller, romantik, Heine efter: Deutsche Poesie (v. Hertig), Deutsche Klassiker (v. Branner og Stærmosé). Goethe: Die Leiden des jungen Werthers (Reclam). Bericht der Bundesregierung zur Lage der Nation 1970. I forbindelse hermed: Uddrag af Goethes Gespräche mit Eckermann, Nietzsches Unzeitgemässe Betrachtungen og Langbehns Rembrandt als Erzieher. Heinrich Mann: Der Untertan 1. Kap., Seghers: Der Ausflug der toten Mädchen.

Til eksamen opgives: Werther (Reclam) s. 5–19, 50–60, 74–82, 119–127. – Deutsche Klassiker: Nathan der Weise III 5–7. Heine: Die romantische Schule I. Jetzt wohin?, Wo? – Deutsche Poesie (1960): II 1, 2; IV 1; V 5, 6, 16; VI 4. – Der Spiegel (P. V. Larsen): Seghers: Der Ausflug... s. 29–42. – Mann: Der Untertan (dtv) s. 43–47. – Ring Hansen og Stærmosé: Kulturgeschichtliche Lesestücke nr. 8, 9, 11, 13. – Bericht der Bundesregierung... Kap. III, V, VI, VII. – Goethes Gespräch mit Eckermann (dupl. tekst).

2ns (Sørensen). Tekster fra Der Spiegel (v. P. V. Larsen). Brecht, Anna Seghers. Marie L. Kaschnitz og Böll. Alfred Andersch: Drei Phasen og afsnit af: Sanzibar oder der letzte Grund. Albrecht Goes: Das Brandopfer. Deutsche Poesie (v. Hertig og Lange) – fra reformationen til Goethe. Oversættelsesopgaver og fortolkningsstile.

1s (Kiil). Udvalgte tekster fra: Deutsche Erzähler der Gegenwart ved P. Nydahl (1963), Kulturgeschichtliche Lesestücke ved Ring Hansen og Stærmosé, Skoleradioens Erich Kästner-hæfte, Einfache deutsche Gedichte hrg. v. Kurt Otto Weise, Deutsche Poesie v. Hertig og Lange. – Thomas Mann: Buddenbrooks. Udv. ved Hans Winckler. Borchert: Draussen vor der Tür (Skoleradioens uddrag). Systematisk gennemgang af dele af Kaper: Tysk Grammatik, skriftlige øvelser af forskellig art: oversættelser, referater, kommentarer m. v.

1. HFa (Kiil). Udvalgte tekster fra: Deutsche Erzähler der Gegenwart v. P. Nydahl (1963), Der Spiegel v. P. V. Larsen (1964) og Sellgrad: So leben wir (1970). Albrecht Goes: Das Brandopfer. Andersch: Fahrerflucht (Danmarks Skoleradio).

Til eksamen (f) opgives: Deutsche Erzähler der Gegenwart s. 120–27, 129–33, 138–42. – Der Spiegel s. 129–35, 136–40. Brandopfer s. 7–10, 17–32, 60–64, 64–74. Fahrerflucht s. 35–43. So leben wir s. 118–128ø.

1. HFb (Sørensen). Moderne tekster fra Deutsche Erzähler der Ge-

genwart (Nydahl). Afsnit af Rolf og Birgit Sellgrad: So leben wir. Max Frisch: Biedermann und die Brandstifter.

Til eksamen opgives: Fra »Spiegel« 1963: Marie Louise Kaschnitz: Popp und Mingel. Fra Nydahl: Deutsche Erzähler der Gegenwart (1963). Walter Kirschner: Zusammentreffen im Hotel. Max Frisch: Geschichte von Isidor. Heinz Rusch: Das Paar. Heinrich Böll: Eine Stunde Aufenthalt. Max Frisch: Biedermann und die Brandstifter. (H. Jacobsen og Lange 1969): Scene I, s. 10–30. Fra Birgit og Rolf Sellgrad: So leben wir 1971, s. 56–64.

3. real (Madsen). Læst ekstensivt: F. Dürrenmatt: Der Richter und sein Henker. Uddrag af C. Hansen-Christensen og Sven Brüel: Tysk 4. og Dichter unserer Zeit 3. Houken og Stenbjerre: Elementære tyske stiløvelser.

Til eksamen opgives: Hansen Christensen og Brüel: Tysk 4, 2. oplag 1965: Stk. 2–9 (incl.), 23–27, 35, 49–54, 82–87. Dichter unserer Zeit 3: Menschen im Krieg (Gjellerup 1965): S. 37–40, 60–63.

2. real a (Madsen). C. Hansen-Christensen og Sven Brüel: Tysk 3. Erich Kästner: Die verschwundene Miniatur. Houken og Stenbjerre: Elementære tyske stiløvelser.

2. real b (Kiil): Udvalgte stykker fra Hansen-Christensen og Brüel: Tysk 3 og fra Rossen og Byrith: Deutsch lesen und lernen III. Kästner: Die verschwundene Miniatur.

Fransk

3ns (Kirsten Kastberg N.). Castillo: Tanguy. Sartre: Les jeux sont faits. H. & W.: Les Thibault m. fl. (skoleradio La famille Benoît, les compagnons du Tour de France, la vie quotidienne des Français). N. Chr. Nielsen: Fransk grammatik.

3mx (Simonsen). Henriques og Willemoës: Fransk litteratur i udvalg. Sartre: Les jeux sont faits. Simenon: La première enquête de Maigret.

3my (Simonsen). Blinkenberg og Svanholdt: Prosateurs modernes: Les Thibaults. Simenon: Les gens d'en face. Ring Hansen og Husum: Choix de contes modernes.

2ns (Kirsten Kastberg N.). Alvernhe & Brunsvick: A Paris I, II. Jean L'Hôte: La Communale. Skoleradio: La famille Benoît en vacances. Erik Bruun: Elementær fransk grammatik.

2mx (Quistorff, til 31.12.1971). Fourré: Médecin sous les tropiques. 2mx (Christine Tybjerg, fra 1.1.1972). Albert Camus: L'Etranger, 50 sider. Franske sange. Tekster i Henriques og Willemoës: Fransk litteratur i udvalg. Skoleradio: Entretien avec Georges Michel og Jean Tardieu: Le guichet. Sartre: Les jeux sont faits.

2my (Simonsen). Henriques og Willemoës: Fransk litteratur i udvalg. Pierre Fourré: Médecin sous les tropiques. Hougron: Je revien drai à Kandara. Skoleradio: Les compagnons du tour de France, la famille Dupont 1–6.

1s (Simonsen). Bruun og Roskjær: Ny fransk for begyndere. Saint Exupéry: Le petit prince i uddrag. Skoleradio: Les compagnons du tour de France, la famille Benoit en vacances, la vie quotidienne des Français.

1mx (Quistorff). Sv. Atke og P. K. Hyllested: Fransk begynderbog. Danmarks Skoleradio: La famille Dupont.

1my (Kirsten Kastberg N.). Gauvenet m. fl.: Méthode audio-visuelle, I (Didier). Alverne & Brunsvick: A Paris I m. tilh. grammatik.

1. HFTv (Kirsten Kastberg N.). Mauger: Cours de langue I, leç. 1–25. La Famille Dupont. Erik Bruun: Elementær fransk grammatik.

3. real (Quistorff). Hellström og Johansson: On parle français 1. Danmarks Skoleradio: La Famille Benoit En Vacances. Aage Grønkjær: Lærebog i fransk for begyndere (2. udg.): s. 65–73.

Til eksamen: Alt opgives, bortset fra de første 12 stykker af »On parle français«.

Latin

2ns (Simonsen). Cicero, Seneca, Plinius, Catul, Horats, Properts, Ovid.

Til eksamen opgives: De bello civili p. 64–72. Pro Sexto Roscio p. 58–65. Somnium Scipionis. Seneca: De otio: liber VI epistula X. Plinius: liber VI epistula XVI. Ovid: Verdensaldrene.

1s (Kastberg Nielsen). Indskrifter fra Pompeji. Graecia Capta: Plautus. Cornelius Nepos. Cato. Graccherne. Høeg: Latinsk læsebog: Cæsar. Hynding: Øvelser i latinsk syntaks.

2. real (Simonsen). H. C. Hynding: Så læser vi latin. Til eksamen opgives stk. 20–31.

Oldtidskundskab

2ns (Kastberg Nielsen). Hesiod, Tyrtaios, Solon, Førsokratikerne, Tragedien (Aischylos, Sofokles), Herodot og Thukydid, Platon, Aristoteles.

Til eksamen opgives: Aischylos: Prometheus i lænker (Gelsted). Odysseen I, 1–10. II, 1–176. IX, 1–38, 105–115, 181–542. XI, 467–600. (Dupl. tekst.: Hesiod. Tyrtaios. Solon. Førsokratiske fragmenter. Apologien + div. uddrag. Aristoteles: div. uddrag). Herodot. Thukydid. Bruhn og Hjortso (6. udg.): s. 2, 4, 5, 7, 11, 18, 19, 21, 24, 25, 26, 30, 44, 45, 46, 48, 53, 59, 63, 67, 68, 79, 80, 84, 92, 100, 113, 122. I, II, III, IV, IX, XI, XVI.

2mx (Kastberg Nielsen). Som 2 ns.

2my (Inger Kiil). Kragelund: Græske historikere. Foss og Krarup: Platons skrifter. Aischylos' Agamemnon. Sophokles' Antigone. Kunstshistorie efter Bundgård: Den græske kunsts historie og Bruhn og Hjortso: Klassisk kunst.

Til eksamen opgives: Aischylos: Agamemnon. Iliaden: I, VI 119–236, 313–529. Odysseen: I 1–10, VII 78–347, XI 467–503. Kragelund: Græske historikere (5. udg.) p. 14–27, 27–33, 67–82, 95–103. Foss og

Krurup: Platons skrifter p. 22–63, 101–130. Bruhn og Hjortsø: Klassisk kunst 6/7 udg.: 1, 5, 7, 9, 13, 19, 26, 30, 42, 45, 46, 61–63, 65–69, 71, 73, 74, 76, 77, 79, 80, 88, 91, 96, 97, 118, 124, 126.

1s (Inger Kiil). Homer efter Østergårds udvalg af Iliaden og Odysseen. Afsnit af Bundgård: Den græske kunsts historie. Bruhn og Hjortsø: Klassisk kunst.

1mx (Inger Kiil). Som 1s.

1my (Kastberg Nielsen). Kretisk og mykensk kunst. Homer. Hesiod.

Historie

3ns (Høyer). P. Munch: Verdenshistorie I, II, III. Kierkegaard og Winding: Nordens Historie I og II. Kierkegaard m. fl.: Danmark i Dag (sidste udg.). Tekster: Udvalg af den yngre Plinius' breve. Th. A. Müller: Fr. d. Store. Paul Holt: Tekster og tal I. E. Bøgebjerg og Elmelund: Kilder til mellemkrigstidens historie. Hans Stiesdahl: Tønder Kirke. Hist. geol. studietur til Bornholm. Besøg i Tønder Kirke, Tønder Museum og Tønder byret.

Til eksamen opgives: Før 1900: Rom p. 136–168. Nordens Historie 1050–1523; 1848–1901. England, Tyskland, Frankrig, Rusland fra 1848–1900. Plinius' Breve 2, 3, 6, 7–22. Frederik II: p. 71–83, Tønder Kirke. Efter 1900: Kina, Sovjet, USA, Danmark fra 1939–65. Holt: Tekster og tal I: I 1, 2, 6; II 1; III 6, 7, 8; IV 3. Samfundslære: Familie og samfund. Sociallovgivning, Borgerret og -pligt, Regering, Folketing, Skatter, Lov og ret, Arbejdere og arbejdsgivere.

3mx (Høyer). Som 3ns: dog ikke Rom men Grækenland fra kolonitiden til Aleksander den Store.

3my (Henrichsen). P. Munch: Verdenshist. 3 (1965). Kierkegaard og Winding: Nordens hist. 2 (1965). Kierkegaard m. fl.: Danmark i dag (1966). Sv. Aa. Bay: Sovjetunionen og Vestmagterne 1945–55. Besøg i Tønder ret.

Til eksamen opgives: Roms historie til 180. Frankrigs historie ca. 1650–1715. Englands historie ca. 1600–1715. Franske revolution og Napoleon 1789–1815. Danmarks historie 1815–1901. Billeder: etruskisk gravmaleri: Bruhn og Hjortsø, 4. el. 5. udg. nr. 105. Kirkeudsmykning: mosaikker. San Pudenziana i Rom: Fossing m. fl. nr. 162. San Vitale i Ravenna: Justinian Munch 1, s. 219, Abrahams offer postkort. Altret i Sahl kirke Danmarkshistorie i billeder nr. 74. Tekster: Plinius' breve nr. 2 og 3, nr. 7–22. Elin Bach: Ludvig 14.: udenrigspolitik. Tyskland 1918–39. Sovjetunionen 1917–39. USA 1918–39. 2. verdenskrig. USA, Sovjetunionen og Tyskland 1945–65. Danmarks historie 1945–65. Tekster: Sv. Aa. Bay: Sovjetunionen og Vestmagterne: Potsdamaftalerne, Berlin krisen, Tysklands genoprustning, af kap. 10: nr. 3, 4 og 8. Samfundslære: Borgerrettigheder og -pligter, regeringen, statsstyre, kommunestyre, skatter, lov og ret, Danmark og udlandet, priser, banker, kredit- og hypotekforeninger, aktieselskaber, lønmodtagere.

2ns (Henrichsen). P. Munch: Verdenshist. 2: ca. 1650–ca. 1870. Kierkegaard og Winding: Nordens hist. 1: ca. 1650–1914. Elin Bach: Ludvig 14. Laboratorieopgave: Preussens hist. under Fr. 2.

2mx (Rektor). P. Munch: Verdenshistorie 2–3 (indtil 1914). Kierkegaard og Winding: Nordens historie 1–2 (ca. 1600–1914). Tekster: Nellemann: Kilder til dansk udenrigs- og forsvarspolitik 1870–1914. H. Müller: Kilder til Danmarks historie efter 1660 IV. Billedstof efter lærebøgerne samt efter Andrup m. fl.: Danmarks historie i billeder.

2my (Dahl). Begreberne Enevælde, Folkestyre og Nationalitet er søgt belyst ved læsning af afsnit fra Kierkegaard og Winding: Nordens Historie og P. Munch: Verdens historie II, Tekster fra Jens Engberg: Aarsagerne til den engelske Borgerkrig og fra Richard D. Heffner: A documentary History of the United States.

1s (Henrichsen). P. Munch: Verdenshistorie I: Roms historie. Kierkegaard og Winding: Nordens historie I: 1157–ca. 1523. Plinius' breve. Aase Bay: Det romerske kejserdømme indtil 180 e. v. t. Billeder: Etruskisk gravmaleri, rom. og byz. mosaikker.

1mx (Dahl). Udvalgte afsnit af Verdens historie efter P. Munch: Verdenshistorie I og af Nordens historie efter Kierkegaard og Winding: Nordens historie. Aase Bay: Det romerske Rige. Tekster fra Danmarks historie til 1200 og udvalgte tekster til belysning af bøndernes plads i samfundet til forskellige tider.

1my (Henrichsen). Som 1s, men Nordens historie fra 800–ca. 1400.

1. HFa (Dahl). Romerriget til ca. 500 e. v. t. efter P. Munch: Verdenshistorie I og Aase Bays tekstudvalg. Verdens historie 1648–1815 efter P. Munch II samt på grundlag af elevforedrag. Den franske Revolution. – Årsager og første år. Den franske Revolution – partier og personer 1791–94. Industri i Danmark i 18. årh. Portugal som kolonimagt. Tilblivelsen af USA's forfatning. Brødrevenigheder i 18 årh. Den amerikanske Frihedskrig. Pietismen. Leonora Christine. Tidlig kolonisering i Amerika. Hans Egede og missionen på Grønland. Landbefolkningen i Sønderjylland 1648–1815. Landboreformerne i Danmark. Den danske Handel i 18. årh. Tønder. København i 18 årh. Struensee.

1. HfB (Henrichsen). P. Munch: Verdenshistorie I: Roms historie. Kierkegaard og Winding: Nordens hist. I: Danmark 1814–1901. Kilder: Aase Bay: Det rom. kejserdømme indtil 180 e. v. t. Kilder til Danmarkshist. efter 1660: 2, 3. Etruskisk historie og kultur som gruppearbejde.

3. real (Henrichsen). Kierkegaard og Lomholt Thomsen: Historie for realafd. 3, Kierkegaard m. fl.: Borger og Samfund.

Til eksamen opgives: Kierkegaard og Lomholt-Thomsen: Historie for realafd. 3: Det 3. rige s. 50–70. Det russiske rige s. 71–81. 2. Verdenskrig s. 103–131. Danmarks besættelse og befrielse s. 132–146. Fjerne Østen efter 2. verdenskrig s. 193–204. Danmark 1945–1965 s. 254–264. Kierkegaard m. fl.: Borger og Samfund: Ægteskab, børn og unge, familieproblemer, separation og skilsmisse, retten til at arve, befolkningen, landbrug, industri, handel, banker, kreditforeninger, aktieselskaber, arbejdernes stilling i samfundet, Danmarks styre (enkelte overspringelser), borgerrettigheder og borgerpligter, lov og ret, skatter og afgifter.

2. real a (Lund). Hans Otto Jensen: Historie 2, verdenshistorie. Lejrskole i Hillerød.

2. real b (Lund). Som 2. real a.

Samfundsfag

1. HFa (Rektor). Kierkegaard, Lomholt-Thomsen og Winding: Danmark i dag (1966). Statistisk tiårs oversigt 1970. Statistisk årbog 1971.

Til eksamen opgives: Kierkegaard m. fl., s. 9–41, 66–107, 150–227.

1. HFb (Høyer). Kierkegaard, Lomholt-Thomsen og Winding: Danmark i Dag (9. udg. 1968). Statistisk 10-års oversigt samt Tidens Stemme.

Til eksamen opgives: 1) Samfundets økonomiske og sociale forhold p. 152–176, 210–225. 2) Politiske idesystemer og gruppedannelse p. 225–29, 73–80. 3) Folkestyrets opbygning og funktion p. 80–98. Til-læg til Danmark i Dag (1970) p. 1–8. 4) Familien p. 18–41. 5) Be-folkningen p. 9–17, 176–210.

Biologi

3ns (Christensen). Anders Munk: Biologi for sprogligt gymnasium (1964). Celler, nervesystemet, hormonerne, ernæringen, kredsløbet og blodet, arvelighedslære, nedstammingslære. Anders Munk: Mikrobiologi.

3mf (Valeur). Anders Munk: Biologi for matematisk gymnasium (1964) ÷ s. 134–141, 195–198, 204–210.

3mn (Valeur). Anders Munk: Biologi for matematisk gymnasium (1964). John Graae: Biokemi for gymnasiet (1966). Øvelser efter John Graae: Opgaver og øvelser i biokemi (1966). Hønsæggets udvikling. Dissektion af høne. Spiring. Vækstkulturer. Specialer i blod, etologi og hormoner.

2mn (Christensen). Anders Munk: Biologi for det matematiske gymnasium, forfra til Hørelsen. J. Graae: Biokemi, forfra til Vitaminer.

1. HFa (Christensen). De i bekendtgørelsen opgivne emner er læst efter Kjeltoft og Schiønning: Biologi for gymnasiet og Schiønning: Fysiologi for gymnasiet.

1. HFb (Valeur). Poul Kjeltoft og Erling Schiønning: Biologi for gymnasiet (1968). Erling Schiønning: Fysiologi for gymnasiet (1969). Forsøg og øvelser efter lærebøgerne.

3. real (Christensen). Mogens B. Lange og Ingolf Leth: Biologi for realafdelingen 2. Til eksamen opgives det læste.

2. real a (Valeur). Asger Dragsholt og Vagn Frederiksen: Planter og dyr 3 i uddrag. Alb. Stockmarr og I. O. Bøving-Petersen: Zoologi for mellemskolen 2: Mennesket.

2. real b (Christensen). Lange og Leth: Biologi for realafdelingen 1:

Svampe, mosser, bregner. Stockmarr og Bøving-Petersen: Zoologi for mellemkolen: Mennesket. Botanik efter Baltzer, Lange, Ursing: Illustreret Flora.

Geografi

3mn (Christensen). Følgende bøger er benyttet: Axel Schou: Geografi og Samfund. Viggo Hansen: Danmarks Kulturgeografi. Egil Christensen: Handelsgeografi.

2mf (Christensen). Martin O. Nielsen og Carl Tscherning: Geografi for det matematiske gymnasium, samt Carl Tscherning: Nederland er benyttet. Regionalt er behandlet Japan, Israel og Nederland. Studierejse til Holland.

2mn (Valeur). Grundbøger: Martin O. Nielsen og Carl Tscherning: Geografi for det matematiske gymnasium 1 (1964) og 2 (1965). Hermod Andersen, Rikard Frederiksen og W. F. Hellner: Geografi for matematisk gymnasium (1964). Diercke: Weltatlas. Emner: Cuba (Kontakt juli 1970: Cuba. Aage Aagesen: Cuba (i: Verdens geografi, 7 (1970). Allgemeine Statistik des Auslandes: Länder Kurzberichte Kuba (Statistisches Bundesamt Wiesbaden, 1968)). Ruhrdistriktet (Wilhelm Dege og H. J. Weitze: Ruhrdistriktet (1969). Topografiske kort 1:50.000 og 1:25.000. Statistisches Jahrbuch für die Bundesrepublik Deutschland (1971)). Nederland (Sven Illeris: Holland (i: Verdens Geografi, 1 (1968). J. S. Lingsma: Holland and the Delta Plan (1963). A. Spits: Neues Land – Die Zuiderzeewerke (1967)). Studierejse til Holland.

1s (Christensen). W. F. Hellner: Geografi for sprogligt gymnasium 1963 er benyttet. Emner: Klima og plantebælter, Danmarks erhverv, befolkningsforhold, samt Tanzania efter Holmelund: Tanzania samt Statistisches Bundesamt Wiesbaden: Länder kurzberichte: Tanzania, 1971. Ekskursion til det østlige Sønderjylland.

3. real (Valeur). Werner Larsen, Aage Aagesen og Axel Schou: Geografi for 3. real (1963). Overspringelser til eksamen: Danmarks skovbrug, Danmarks fiskeri, Himmerland, De vestlige Limfjordsegne, Østjylland, Fyn, Lolland-Falster-Møn, Sydsjælland, Nordvestsjælland, Bornholm, Færøerne, Grækenland, Spanien, Portugal.

2. real a (Christensen). J. Humlum: Geografi for realafdelingen 2.

2. real b (Valeur). Som 2. real a.

Psykologi

1. HFtv. (Valeur). Henry Egidius: Psykologi for HF og gymnasiet (1970). Henry Egidius: Studiehæfte til Psykologi for HF og gymnasiet (1970). Filmen »Man burde ta' sig af det«, ektemporalspil, Sheldon's Morfologiske komponenter o. a. øvelser ud over de i studie-hæftet nævnte.

Fysik og kemi

3mf (Jutta Christensen). Andersen, Bostrup, Halkjær, Hansen: Fysik 3 og kemi 2 fra side 114 og bogen ud.

Til eksamen opgives: Fysik I: s. 16–30, 37–41, 57–61, 77–94, 120–124. Fysik II: s. 44–65, 68–90, 98–111, 116–136, 142–147, 169–175.

Fysik III, tillæg: s. 21–23, 26–31, fysik III: s. 88–96, 126–130, 160–166, 167–169, 190–194. Fysiske øvelser: Brydning i glas, Samlelinser, Lufttermometer, Daniell-element, Temperaturkoefficient, Fysisk pendul, Kørebane, Massefylde, Brydningskoefficient, Ohms lov for vekselstrøm, Radioaktivitet, e/m , Gauss' hovedstilling, Bølgelængde, Millikans forsøg.

3mn (Jutta Christensen). Andersen, Bostrup, Halkjær, Hansen: Fysik 3B og Kemi 2 fra s. 114 og bogen ud.

Til eksamen opgives: Fysik I: s. 16–30, 37–41, 57–61, 77–94. Fysik II: s. 24–58, 80–87, 99–104. Fysik III: s. 13–20, 27–30, 34–38, 85–92. Fysiske øvelser: Lufttermometer, Massefylde, Temperaturkoefficient, Daniell-element, Harmoniske svingninger, Fysisk pendul, Varmækvivalent, Bølgelængde, Radioaktivitet, Gauss' hovedstilling.

2mf (Jutta Christensen). Andersen, Bostrup, Halkjær, Hansen: Fysik 2A for gymnasiet. Kemi 2 for gymnasiet.

Til eksamen opgives: Kemi I: s. 54–101. Kemi II: s. 12–26, 27–33, 41–51, 53–65, 70–108, 144–150, 163–170, 189–193, 196–199.

2mn (Jutta Christensen). Andersen, Bostrup, Halkjær, Hansen: Fysik 2B for gymnasiet. Kemi 2 for gymnasiet.

Til eksamen opgives som 2mf.

1mx og y (Jutta Christensen). Andersen, Bostrup, Halkjær, Hansen: Fysik 1 for gymnasiet, Kemi 1 for gymnasiet.

1. HFtv. (Falsig). Øvelser i tilknytning til Andersen, Bostrup m. fl.: »Laboratorieøvelser for HF«.

1. HFtv. (Christensen). F. Andersen, O. Bostrup, E. Halkjær og K. G. Hansen: Kemi 1 for gymnasiet og HF.

3. real (Christensen). F. Hjerting, F. Andersen og H. Voldby: Den ny naturlære 3. Til eksamen opgives det læste.

2. real a (Iversen). F. Hjerting, F. Andersen og H. Voldby: Den ny naturlære 2: Kemi, Elektricitetslære.

2. real b (Iversen). F. Hjerting, F. Andersen og H. Voldby: Den ny naturlære 2: Mekanisk fysik, Kemi.

Matematik og regning

3mf (Ejrnæs). Kristensen og Rindung: Matematik 3. Erlang: Fircifrede logaritmetavler C (29. udgave).

Til eksamen opgives: Matematik 1 (2. udgave): II 5–17, 22–26, IV 11–26, VI 8–10, VII 20–26, VIII 7–13, IX 7–8, X 1–15. Matematik 2 (3. udgave): IV 1, V 6–19, VI 15–22, VII 2–3, noter til eksponential- og potensfunktioner, IX 14–17, noter til hyperblen. Matematik 3 (2. udgave): I 1–5, III 2–14, IV 10–37, V 7–14.

3mn (Ejrnæs). Kristensen og Rindung: Sandsynlighedsregning. Erlang: Fircifrede logaritmetavler C (29. udgave).

Til eksamen opgives: Matematik 1 (2. udgave): II 5–17, IV 11–26, VI 8–10, VII 20–26, IX 7–8, X 1–15. Matematik 2 nf. gren: IV 1, V 1–19, VI 15–22, noter til eksponential- og potensfunktioner. Sandsynlighedsregning: I 1–5, II 1–4, 7–16, 21–25.

2ns (Karlo Christensen). Bülow m. fl.: Matematik for sprogligt gymnasium 2.

Til eksamen opgives: Matematik I: § 7–14, 22.10–22.26, 24–25, 30–30.35. Matematik II: § 5–10, 13–15.4, 23–28.

2mn (Falsig). Kristensen og Rindung: Matematik 2NG, kap. I–II, IV–VII, samt noter om logaritme- og eksponentialfunktioner.

2mf (Ejrnæs). Kristensen og Rindung: Matematik 2.

1s (Karlo Christensen). Bülow m. fl.: Matematik for sprogligt gymnasium 1.

1mx (Falsig). Kristensen og Rindung: Matematik 1, kap. I–IX.

1my (Ejrnæs). Kristensen og Rindung: Matematik 1.

1. HFtv. (Ejrnæs). Handest m. fl.: Matematik A.

1. HFa (Karlo Christensen). Fællesfag: Handest m. fl.: Matematik A, § 1–30.

1. HFb (Falsig). Handest m. fl.: Matematik A, §§ 1–30.

3. real (Karlo Christensen). Christensen, Larsen, Ejrnæs: Regning og matematik i 3. real § 2–7.12, 13, 17.

2. real a (Iversen). Ole Juhl og Hans Lund Hansen: Matematik 8.–10. klassetrin bd. 3 og 4 ÷ kp. V og VI i bd. 3. Christensen, Larsen og Ejrnæs: Geometri i 1. og 2. real § 12–14, 18, 19, 25, 26, 70, 71, 75–77, 107–114 og 120–128.

2. real b (Strand). Christensen, Larsen og Ejrnæs: Regning og aritmetik i 2. realklasse. Christensen, Larsen og Ejrnæs: Geometri i 1. og 2. real. Til eksamen opgives § 82 og bogen ud.

Musik

3g (Karlo Christensen). Der er arbejdet med nyere musik (impressionisme, ekspressionisme, seriel musik, elektronisk musik). Derudover har eleverne arbejdet med båndkompositioner og beat-opera.

2g (Karlo Christensen). Gennemgang af værker fra barokken og romantikken. Arbejde med båndkompositioner samt beat-opera.

1g (Karlo Christensen). Alm. musiklære: nodesystemet, skalaer, intervaller, dur og mol, treklange, rytme og takt, de enkleste formprincipper. Hørelære: Kolneder: »Syng, lyt, skriv« I. Sang: Ernst sange, folkesange, lettere kanons og flerst. sange. Værker: Sætter fra Mozart:

Eine kleine Nachtmusik, Beethoven: Symfoni nr. 7, Bach: E-dur violinkoncert samt »Jesus Christ Superstar«.

1. HF (Karlo Christensen). Alm. musiklære: nodesystemet, intervaller, tonearter, rytme og taktarter, harmoni, hovedtreklange, melodi, motiv og tema, enkle formprincipper, instrumentlære, musikudtryk. Hørelære: Kolneder: »Syng, lyt, skriv« I, 1–201. Værker: Britten: Young Persons Guide to the Orchestra, Mozart: Eine kleine Nachtmusik, 2. sats, 3. sats, Bach: Violinkoncert i E, 3. sats, Beethoven: Symfoni nr. 7, 2. sats, Haydn: Symfoni nr. 94, 2. sats, Af Haydns »Skabelsen«: Recitativ og arie nr. 20–22. Div. blues- og beateksempler. Sang: Der opgives: a: Ring: Se nu stiger solen (Folkehøjskolens sangbog nr. 27), Ring: Danmark nu blunder (504), Kiørboe: For en fremmed (535), Balslev: Det lysner over agres felt (657), O. Mortensen: Kringsatt av fiender (687), Det haver så nyligen regnet (459), On Yonder Hill (810), When Israel Was in Egypt's Land (819), Dylan: Blowin' in the Wind, Seeger: Where Have All the Flowers Gone. b: Weise: Den signede dag (1), Giv mig, Gud, en salmetunge (93), Kiørboe: For en fremmed (535), Ring: Danmark, nu blunder (504), O. Mortensen: Kringsatt av fiender (687), Det haver så nyligen regnet (459), On Yonder Hill (810), Early One Morning, Dylan: Blowin' in the Wind, We Shall Overcome.

Bogføring

Øvelser i daglige posteringer efter gennemskrivningssystem. Eksempler på almindelig forretnings- og foreningsbogføring, indeholdende debitorer, kreditorer samt momsafregning. Øvelser i opstilling af balancer og afstemning af journal.

Maskinskrivning

7 af eleverne i 3. realklasse er undervist på Tønder kommuneskole af overlærer Thygesen. Der er undervist i samme pensum, som kræves til handelsmedhjælpereksamen. Eleverne har altså blandt andet lært opstilling af almindelige forretningsbreve, faktura og udskrift på konvolutter.

Formning

2. real (Lilly Refslund). Forskellige former for collagearbejder (gruppearb. m. m.).

1. HF, 1. sem. (Lilly Refslund). Planopgaver: Reportagetegning, bogstavformning, lay-out, collage, farvestiftmaleri. Teori: Justering og analyse omkring formningsarbejder. Kunstteknik, farvelære. – 2. sem. Frit omkring grafik (Linoltryk, træsnit m. flerfarvet tryk). Akvarel. Teori: Grafikkens virkemidler og teknik. Lysbilleder: Folkekunsten (Tønder-egnen). Nolde serie.

2g (Lilly Refslund). Monotypi, linol- og træsnit, radering. Teori: Grafikkens virkemidler og teknik. Form og indhold: Associationsbilleder med udgangspunkt i lyrikken. Materiale: Neocollor. Teori: Analyse af formningsarbejder. Farvelære. Mellemarbejder: Simple lærarbejder. Gruppearbejder: Elevforedrag suppleret med lysbilleder om emner som: Leonardo da Vinci, Rembrandt, David, Matisse, Dufy,

Rousseau, Van Gogh, Edv. Munch, Kokschka, Kandinsky, Klee, Picaso, Chirico, Dali, Storm P. samt Nolde. Ekskursionstur til Nolde Museet 10. april.

3g (Lilly Refslund). Frit omkring interesseområderne: Lærarbejde, milebrænding, eksperimenter med engobe, metaloxider og glasurer. Skulpturelle udformninger i gasbeton. Vinylmosaik.

Gymnastik og anden sport

Pigerne (Henrichsen). Gymnastik, boldspil.

Drengene (Høyer). Gymnastik, svømning, boldspil, atletik.

1. HF, 2. (Lodberg). Svømning. Atletik. Boldspil: Volleyball, håndbold, basketball. Jazzgymnastik (grundøvelser). Grundtræning (opvarmningsprogrammer, konditionstræning). Arbejdsteknik (teori).

Idræt

1s + 1mx (Enoksen). Udendørs: Atletik, fodbold. Indendørs: Basketball, volleyball, redskabsgymnastik og grundtræning.

1. HF^I (Enoksen). Som 1s + 1mx.

1s + 1mx (Müller). Der har været arbejdet med: Svømning, håndbold, jazzgymnastik, volleyball samt fysisk grundtræning.

1. HF^I (Müller). Følgende discipliner er gennemgået: Svømning, håndbold, jazzgymnastik, volleyball samt fysisk grundtræning.

Fritidssport

Der har i sommerhalvåret og i ferien været frivillig svømning, ligesom der har været frivillig gymnastik og boldspil i 2 ugentlige timer.

Botanisk Have

I 3mn har haven især været benyttet til illustration af »overvintring«, »livsformer« og »plantesimalatik«.

Kunst på arbejdspladsen

November 71. Foreningen: Kunst på arbejdspladsen med Norsk grafik. Udstilling 26.17 værker.

Januar 72. Foreningen: Gymnasiernes vandredstilling med 32 litografiske værker fra Impremerie Cloth, Bramsen et Georges. Paris.

Lilly Refslund

Biblioteket

har været åbent som læsestue, delvis i forbindelse med Humanistisk Laboratorium, i skoletiden. Udlånet foregår daglig i to frikvarterer og har fra 1.4.71 til 15.3.72 omfattet 752 udlån, fordelt på 184 lånere. Bogbestanden er forøget med 102 bind, og opbygningen af et fuldstændigt kartotek fortsættes. Assisterer ved tilsyn og udlån har været Grete Madsen og Karen Kiil, 2s, samt Hanne Gram og i efterårssemestret Ann Andersen, begge 1. HFa.

Bogordning

Lærebøger, atlas, leksika m. v. stilles til rådighed for eleverne som lån. Eleven er økonomisk ansvarlig for de lånte bøger, og eventuel

mishandling vil medføre erstatningskrav. Bøgerne skal være forsynet med et solidt omslag, og eleven skal notere sit navn på titelbladet. Der må ikke i øvrigt noteres eller skrives til uden lærernes anvisning. Stilebøger, kladdehæfter, tegneblokke og glosehæfter stilles til rådighed for eleverne efter skolens og faglærerens skøn.

Studie- og erhvervsorientering (v. Karlo Christensen)

1. HF. Kort indføring i alm. studietekniske principper og arbejdsmetoder. Gennemgang af tilvalgsproblematikken. Anlægsorientering.
3. real. Erhvervspraktik i 14 dage i efteråret.
- 2g, 3g og 1. HF har haft besøg af et hold studievejledere fra universiteterne og de højere læreanstalter samt erhvervsvejlederen.

Studieteknik og studie- og erhvervsorientering i gymnasiet (v. Kiil)

1s og m i efterårssemestret: 6 timers vejledning i studieteknik i hver klasse.

1mx og y i forårssemestret hver 1 times orientering angående grenvalget.

2g og 3g. Alle klasser deltog i studieorienterende samtaler d 3.2.72 med studerende fra Odense og Århus (se Dagbog). I tilknytning hertil er givet individuel vejledning.

Gaver

Skolen har i årets løb modtaget boggaver fra flg. institutioner: Alliance Française, Den amerikanske Ambassade, Institut Française, Det tyske konsulat, Foreningen Norden, Tønder Sparekasse, Tønder Statsskoles elevforening samt byens boghandlere.

Tohu Wa Bohu

Siden sidste år er der ikke sket de store ændringer inden for skolebladet. Bladet er udkommet mere eller mindre regelmæssigt med ca. et nummer om måneden alt efter hvor mange indlæg redaktionen har modtaget fra elever og lærere.

Der har været en del debat i skolebladet om forskellige emner lige fra Fællesmarkedet til udsmykning af skolen. Endvidere har bladet bragt det sædvanlige skolestof med indlæg fra elevrådet og Faklen m. m.

Skolebladet er takket være forholdsvis lave udgifter til trykning udkommet gratis i det forløbne år. Alle udgifter har kunnet dækkes ved salg af annoncer, og bladet har overhovedet ikke haft nogen økonomiske problemer.

I foråret har Tohu Wa Bohu afholdt den årlige »Silver Cup« turnering for skolens elever. Turneringen blev i år udvidet til også at omfatte indendørs fodbold for piger.

Redaktionen

Fut i »Faklen«

Der er ved at komme lidt fut i »Faklen« igen, efter at den nyligt valgte bestyrelse er begyndt at arbejde. Den har indtil nu kun arrangeret og afviklet én sammenkomst, men den var til gengæld også en

rygende succes. Folkesangeren Andrew John sang og spillede. Der mødte i alt ca. 80 elever op, så »Faklen« fik igen penge i sin slunkne kasse! Bestyrelsen har planer om yderligere 2 arrangementer, nemlig en foredragsaften og en filmaften. Bak bestyrelsen op og lad successen fortsætte!
Hanne Granum-Jensen, sekretær

Elevrådet

Straks efter sommerferien sammenkaldtes elevrådet, som nu var blevet udvidet med repræsentanter fra det nyoprettede HF-kursus.

En opblomstring i elevrådets arbejde nåede klimaks, da man i samarbejde med DSR, seminariets elevråd, arrangerede en fest til fordel for Røde Kors' hjælpearbejde i Østpakistan. Overskuddet blev på 2.000 kroner, som ubeskåret blev sendt til Røde Kors.

Desuden har elevrådet lavet en del arrangementer, som dog ikke altid har været præget af succes. Alt i alt syntes elevrådets arbejde at lide meget under den her på stedet så udprægede sløvh . . .

Torben Fahrreholz

Stipendier og bogpræmier

Undervisningsministeriets stipendiebeløb for 1971/72 (1.000 kr) tildelt af rektor efter skolerådets indstilling Else Holt, 3ns, og Signe Knudsen, 3my, med 300 kr. til hver samt Johannes Norgaard Mortensen, 3mx, med 400 kr.

Fru rektor Randrups gave (300 kr.) tildelt Arne Skjoldager, 3my.

Carl August Sørensens mindelegat (1.000 kr) blev ved årsafslutningen tildelt Bent R. Arendt, 3ns, og Henrik Ommen, 3my, med 500 kr. til hver.

Den sønderjyske Fonds Tønder Studenterlegat (1.200 kr.) blev tildelt Henrik Ommen med 200 kr., Niels Erik Krebs Lange med 400 kr. og Carl Heinsen Carstensen med 600 kr.

Af Statens Uddannelsesstøtte fik Tønder Statsskole tildelt 277.400 kr., der efter ansøgning blev fordelt mellem 86 elever. Statsgaranterede lån for i alt 77.200 kr. blev ydet til 13 elever.

Ved juleafslutningen overrakte rektor lærerkollegiets boggave til Irene Klindt, 3. real. Alliance Français' boggave blev udleveret til Else Holt, 3ns.

Bogpræmier tildelt ved årsafslutningen følgende elever: Ilka Løkke, 1mx; Margrethe Larsen, 1s; Ingrid Thostrup, 3. real; Bent Arendt, 3ns; Jan Sehested, 2ns; Kirsten Nielsen 3mx; Line Nissen, 3ns; Peter Jepsen, 3my; Ann Birgit Andersen, 3. real; Anne Mette Vestergaard, 2b; Elke Schneider, 3. real; Ingegerd Bogh, 3ns; Preben Dømgaard Sørensen, 3mx; Ole Christensen, 2my; Jørn Lauridsen, 2mx; Helle Kjeldsen, 1s; Gunnar Møller, 1mx; Lars Dagnæs-Hansen, 1my; Irene Klindt, 2a; Nils G. Hansen, 1a; Asta Bork, 1b, og Jytte Andreasen, 2b.

Tønder Statsskoles Hjælpefond

har i år modtaget bidrag fra forældrekræden, Tønder kommune, Bredebro kommune, Løgumkloster kommune, Tinglev kommune samt byens pengeinstitutter.

Vi er taknemlige for de modtagne beløb, som sætter os i stand til at gøre deltagelsen i ekskursioner, lejrskoler og sang- og sportsstævner økonomisk overkommelig for hjemmene.

Af skolens dagbog

1971:

18. juni: På grund af festsalens ombygning fandt translokationen i år sted på Tønderhus. Rektor talte om »Historiens betydning for eftertiden«.

9. august: Skolen begyndte igen efter sommerferien.

25. august: Skolens fødselsdag fejredes med de traditionelle konkurrencer og boldkampe. I fodboldkampen mellem tidligere og nuværende elever sejrede »skolen« med 6-2. Dagen sluttede med et velbesøgt bal på »Tønderhus«.

3. september: Skolens skovtur gik i år til Christiansfeld, hvor hernhuternes kirkesal blev forevist af lektor Valeur, og derefter til Kelstrup Strand, hvor den traditionelle »kamp« blev afviklet. Arrangementet var tilrettelagt af et udvalg bestående af lektor Kastberg Nielsen, lektor Ejrnæs, lektor Valeur, gymnasieoverlærer Karlo Christensen, samt elevrepræsentanterne Gitte Jensen, 1. HFa, Jørn Lauridsen, 3mx, og Thorben Korsgaard Pedersen, 2mx.

8.-15. september: 2. real på Den nordiske Lejrskole ved Hillerød under ledelse af lektor, frk. Ida Henrichsen og lektor Bent Valeur.

13. september: Indledende boldkampe til regionsstævnet. I fodbold besejrede vi Ribe Katedralskole 1-0, mens Durborgskolen vandt over os i håndboldkampen med 14-6.

17. september: De sønderjyske gymnasieskolars regionsstævne afholdtes i Sønderborg. I volleyball tabte vore piger med sættene 2-0 til Haderslev Katedralskole. I drengesport blev Tønder Statsskole nr. 5 i såvel gruppe I som gruppe III. Endelig vandt vi turneringen i fodbold ved i finalen at slå Åbenrå Statsskole med 3-0.

11.-22. oktober: 3. reals elever udsendt i erhvervspraktik.

14.–19. oktober: 3. gns' elever på studierejse til Berlin under ledelse af lektor Kiil.

18. november: Lektor Rosenkjærs mindelegat tildeltes i år fru tandlæge Søgaard, Skærbæk. Der var blomster ved mindepladen fra fru rektor Randrup.

20. december: Skolefest på Tønderhus med bal og skolekomedie. 2. g's og 1. HF's elever opførte Ionesco's »Den skaldede sangerinde« i adjunkt, fru Kastberg Niensens instruktion.

22. december: Juleafslutning i frokoststuen. Juletalet blev holdt af pastor Arendt.

1972:

17. januar: Kl. 8,50 samledes hele skolen til en kort højtidelighed i frokoststuen, hvor rektor udtalte mindeord over kong Frederik IX.

3. februar: Studieorientering for 2. og 3. g samt 1. HF under medvirken af et hold studenter fra Århus udsendt af arbejdsdirektoratet, samt erhvervsvejleder, fru Hammershøi og lektor H. Kiil.

7. februar: Møde i frokoststuen med HF-aspiranterne og deres forældre. På mødet redegjorde studievejleder, gymnasieoverlærer Karlo Christensen for optagelsesbetingelserne, for de forskellige valgmuligheder under HF-studiet, samt for de rettigheder, denne eksamen giver.

13. marts: 3. s og x overværede en domsmandssag i underretten.

14. marts: 3. real, gymnasiet og HF til diskussionsmøde om »Danmark og fællesmarkedet«. Indleder: forstander Hardy Knudsen, St. Jyndeved, og pastor Jørgen Kristensen, Aventoft.

16.–19. marts: 3. real på ekskursion til København under ledelse af lektor Chr. Kastberg Nielsen og lektor O. Quistorff.

17. marts: Fællestime for gymnasiet og HF. Med ud-

gangspunkt i egne værker causerede forfatteren Hans Scherfig over forholdet mellem digter og læser.

22. marts: Fællestime for gymnasiet og HF. Forfatteren Per Højholt læste op af egne værker.

10. april: 2. g på ekskursion til Noldemuseet under ledelse af formningslærer, fru Lilly Refslund.

11. april: Skolens kor deltog i Kolding i opførelsen af Lars-Erik Larssons »Förklädd Gud« i samarbejde med de øvrige syd- og sønderjyske gymnasiekor og Sønderjyllands Symfoniorkester.

12. april: »Förklädd Gud« opførtes i Sønderborg.

13. april: »Förklädd Gud« opførtes i Tønder.

27. april–2. maj: 2. gm på studierejse til Holland under ledelse af lektor Finn Christensen.

2. maj: 1. g på ekskursion til Sydslesvig under ledelse af lektor, frk. Ida Henrichsen og pastor Paul Dahl.

I skoleårets løb har følgende fagkonsulenter besøgt skolen: lektor Ib Hemmingsen og lektor, fru Grethe Halkjær i gymnastik. Desuden har skolen haft besøg af rejselektor, Mll. Anne Marie Blandin i fransk.

De mundtlige prøver ved de afsluttende eksaminer og årsprøverne er offentlige. Til at overvære disse samt translokationen, som afholdes fredag den 16. juni kl. 10, indbydes forældre og andre, der har interesse for skolen. Til translokationen møder eleverne kl. 9,40.

Det nye skoleår begynder mandag den 7. august kl. 10,30. Skolesangbogen medbringes.

Tønder Statsskole, den 2. maj 1972.

Hans Otto Jensen

Karakterskala

Ifølge undervisningsministeriets bekendtgørelse af 4. februar 1963 skal enhver bedømmelse af eleverne i realafdelingen og gymnasiet udtrykkes ved en af følgende karakterer: 13, 11, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 3, 0.

Om anvendelsen af de enkelte karakterer gælder følgende

- 13: Gives for den usædvanlig selvstændige og udmærkede præstation.
- 11: Gives for den udmærkede og selvstændige præstation.
- 10: Gives for den udmærkede, men noget rutineprægede præstation.
- 9: Gives for den gode præstation, der ligger lidt over middel.
- 8: Gives for den middelhøje præstation.
- 7: Gives for den ret jævne præstation, der ligger lidt under middel.
- 6: Gives for den noget usikre, men nogenlunde tilfredsstillende præstation.
- 5: Gives for den usikre og ikke tilfredsstillende præstation.
- 3: Gives for den meget usikre, meget mangelfulde og utilfredsstillende præstation.
- 0: Gives for den helt uantagelige præstation.

For at bestå realeksamen eller studentereksamen kræves, at summen af samtlige karakterer er mindst 5,5 gange karakterernes antal, og at summen af de to laveste karakterer plus gennemsnittet af de øvrige karakterer er mindst 13.

Eksamen er kun bestået, hvis dette krav er opfyldt såvel for årskaraktererne som for eksamenskaraktererne.

Skolens ordensregler

1. Eleverne skal møde rettidigt om morgenen. De, der uden egen skyld kommer for sent, må senest næste morgen medbringe skriftlig forklaring fra hjemmet.

2. Enhver, der ønsker at cykle til skolen, må henvende sig til den inspektionshavende lærer om plads til cyklen. Kun elever med *længere* skolevej kan forvente at få cykelplads. Skolen kan ikke påtage sig ansvaret for, at cykler forbyttes eller bortkommer på skolen.

3. Eleverne i gymnasieafdelingen, 3. real og HF-afdelingen har normalt ret til at opholde sig i klasseværelset i frikvartererne – dog under den forudsætning, at dette ikke bliver til hinder for den normale og tilstrækkelige udluftning af lokalet.

Eleverne i skolens øvrige klasser skal i frikvartererne opholde sig på gårdspladsen.

Ingen elev må forlade skolens grund i frikvarteret uden tilladelse fra et medlem af lærerkollegiet.

4. Alle skolesager skal være mærket med tydeligt navn.

5. For glemte sager har skolen intet ansvar.

6. Uvedkommende ting må ikke medbringes. Det frarådes at efterlade penge, ure o. lign. i overtøj eller mapper. Medbragte værdigenstande kan deponeres hos en af de inspektionshavende lærere. Indsamlinger finder kun sted med rektors tilladelse.

7. Forsætlig eller tankeløs beskadigelse af skolens inventar vil blive forlangt erstattet, og enhver elev er ansvarlig for sin plads i klassen.

8. Har en elev af en eller anden grund ikke kunnet udføre sit hjemmearbejde, skal meddelelse derom gives til den pågældende lærer før timens begyndelse.

9. Bortset fra ferier og fridage har skolens elever *ubetinget mødepligt*. Lovlig forsømmelsesgrund er kun sygdom. Elever, der har været syge eller af anden grund *uforudset* har måttet forsømme skolen, skal når de igen møder, medbringe *skriftlig* meddelelse fra hjemmet om udeblivelsens årsag og varighed. Til enhver forsømmelse, som *ikke* skyldes sygdom eller *anden* uforudset, tvingende årsag, må rektors tilladelse *forud* indhentes *skriftligt* senest dagen før, og der må foreligge vægtige grunde, for at den kan gives.

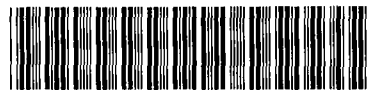
10. Reglerne for boglån (se bogordningen s. 37).

Gymnastikdragten

Skolens gymnastikdragt (drengenes) består af hvide bukser og hvide Ollerupsko. Træningsdragt anbefales. Alt skal være forsynet med fulde navn og klasse.

Pigerne: Mørkeblå crepe-nylonbuksedragt, gymsokker, træningsdragt til boldspil, badedragt.

Danmarks Pædagogiske Bibliotek

450004630721